

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вероніка Баньої
Ольга Миголинець

ОСНОВИ ЛІНГВІСТИКИ

Навчально-методичний посібник
для проведення
тестового тематичного контролю

для студентів I курсу
денної та заочної форм навчання
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації «Українська мова та література»,
освітньої програми «Українська мова та література. Літературна
творчість. Документознавство та інформаційна діяльність»

Ужгород 2022

УДК 81(076)
Б 23

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету
Ужгородського національного університету,
протокол № 1 від 16 вересня 2022 року

Укладачі:

Баньої В.Ф., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови
Ужгородського національного університету

Миголінець О.Ф., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української
мови Ужгородського національного університету

Рецензенти:

Тимко-Дітко О., доктор філологічних наук, професор кафедри української
мови Загребського університету (Хорватія)

Пискач О.Д., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови
Ужгородського національного університету

Відповідальний за випуск –

Венжинович Н.Ф., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри
української мови Ужгородського національного університету

Основи лінгвістики: навчально-методичний посібник для проведення тестового тематичного контролю для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Українська мова та література», освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» / Уклад. В.Ф. Баньої, О.Ф. Миголінець. Ужгород: ФОП Роман О.І., 2022. 76 с.

Навчально-методичний посібник призначений для самостійної роботи студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Українська мова та література», освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» відповідно до навчального плану. Мета видання – допомогти студентам здобути навички практичного застосування теоретичних знань.

ЗМІСТ

ВСТУПНІ ЗАУВАЖЕННЯ	4
Тема № 1. МОВОЗНАВСТВО ЯК НАУКА	5
Тема № 2. ПРИРОДА МОВИ, ЇЇ ПОХОДЖЕННЯ І ФУНКЦІЇ.....	9
Тема № 3. ГРАФІЧНА СИСТЕМА МОВИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПИСЬМА	13
Тема № 4. ФОНЕТИЧНА І ФОНОЛОГІЧНА СИСТЕМИ МОВИ.....	19
Тема № 5. ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ	28
Тема № 6. ФРАЗЕОЛОГІЧНА СИСТЕМА МОВИ. ЛЕКСИКОГРАФІЯ.....	34
Тема № 7. ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА МОВИ	37
Тема № 8. МОРФЕМНА СИСТЕМА МОВИ. БУДОВА СЛОВА	44
Тема № 9. СЛОВОТВІРНА СИСТЕМА МОВИ.....	49
Тема № 10. МОРФОЛОГІЧНА СИСТЕМА. ЧАСТИНИ МОВИ	52
Тема № 11. СИНТАКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ	58
Тема № 12. МОВИ СВІТУ: КЛАСИФІКАЦІЇ.....	64
ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ «ОСНОВИ ЛІНГВІСТИКИ».....	73

ВСТУПНІ ЗАУВАЖЕННЯ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи лінгвістики» – ознайомити студентів з опорними мовознавчими поняттями, підготувати до вивчення лінгвістичних дисциплін. Окреслена мета передбачає реалізацію таких завдань: допомогти студентам зрозуміти сутність мови як суспільного явища, що розвивається і функціонує за власними законами, її зв'язок із мисленням та мовленням; подати найважливіші теоретичні відомості з мовознавчої науки, ознайомити з основними термінами, які визначають рівні мовної системи та мовні одиниці. Відповідно студенти зможуть підготуватися до наукового вивчення української мови.

Навчально-методичний посібник містить тестові завдання (першого рівня складності закритої форми, яка передбачає вибір однієї правильної відповіді), що допоможуть практично закріпити набуті теоретичні знання, перевірити успішність засвоєння знань, інтенсифікувати самостійну роботу студентів у межах курсу «Основи лінгвістики». Опрацьовуючи тести, подані в методичному посібнику, студент має змогу здійснити самоконтроль та підготуватися для складання модульних контрольних тестових завдань, розміщених на сайті електронного навчання Moodle.

Список літератури охоплює джерела, необхідні для вивчення питань з усіх тем навчального курсу «Основи лінгвістики».

Тестові тематичні блоки відповідають змістові робочої програми навчальної дисципліни «Основи лінгвістики» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Українська мова та література», освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність», визначають загальну спрямованість курсу та обов'язковий обсяг знань, якими повинні оволодіти студенти протягом семестру.

Тема № 1. МОВОЗНАВСТВО ЯК НАУКА

1. Конкретне мовознавство займається

- а) вивченням різних мов для виявлення загальних закономірностей людської мови, її природи й сутності, тенденцій історичного розвитку;
- б) вивченням окремої конкретної мови чи групи споріднених мов;
- в) вивченням суспільної природи й функцій мови, її внутрішньої структури, закономірностей функціонування та історичного розвитку.

2. Загальне мовознавство – це

- а) загальна теорія науки про мову, що ґрунтується на філософському розумінні природи і сутності мови;
- б) наука про мову, її суспільну природу і функції, її внутрішню структуру, закономірності функціонування та історичного розвитку;
- в) методи і прийоми наукового дослідження мови та її окремих структурних елементів.

3. Теоретичне мовознавство досліджує

- а) окремі мови або групи мов;
- б) мовні закони й закономірності;
- в) методи і прийоми наукового дослідження мови та її окремих структурних елементів.

4. Галузь мовознавчої науки, яка вивчає будову мови, називається

- а) лексикологією;
- б) граматиною;
- в) синтаксисом.

5. Синхронний підхід вивчення мови

- а) розглядає мовні явища з урахуванням їх зміни в часі та історичній послідовності;
- б) це вивчення мови за певний проміжок часу або у конкретний момент;
- в) основний засіб вивчення мови, формування і вираження думки, передачі досвіду і культурно-історичних традицій від покоління до покоління.

6. Діахронний підхід вивчення мови

- а) розглядає мовні явища з урахуванням їх зміни в часі та історичній послідовності;
- б) це вивчення мови за певний проміжок часу або у конкретний момент;
- в) основний засіб вивчення мови, формування і вираження думки, передачі досвіду і культурно-історичних традицій від покоління до покоління.

7. Під час дослідження фізичних та фізіологічних властивостей звуків мови використовують

- а) прийоми перетворень;
- б) соціологічні прийоми;
- в) експериментально-фонетичні прийоми прямого спостереження.

8. Мета порівняльно-історичного методу –

- а) на основі незасвідчених писемних пам'яток встановити етапи розвитку споріднених мов, відновити їх первісне спільне джерело – мову-основу, чи прамову;
- б) з'ясування спільного й особливого у зіставляваних мовах, що дає можливість виявити істотні ознаки кожної з них;
- в) встановлення абсолютної й відносної часової характеристики мовного явища.

9. Метод, який розглядає мовні явища в їхніх взаємовідносинах, називається

- а) структурний;
- б) зіставний;
- в) описовий.

10. Загальнонаукові методи –

- а) синхронія та діахронія;
- б) аналіз та синтез;
- в) зіставлення та порівняння.

11. Аспекти вивчення мовних явищ –

- а) синхронія та діахронія;
- б) аналіз та синтез;
- в) зіставлення та порівняння.

12. Морфологічний рівень мови

- а) включає всю сукупність синтаксичних одиниць мови;
- б) містить усі види лексики, властиві певній мові;
- в) охоплює всі структурні елементи слів, характерні мові, і способи їх поєднання.

13. Розділ мовознавства, що вивчає значення слів і висловів та зміни цих значень, називається

- а) семасіологією;
- б) етимологією;
- в) фонологія.

14. Парадигматичний зв'язок мовних рівнів полягає в

- а) об'єднанні мовних одиниць одного рівня і категорій мови у процесі функціонування;
- б) об'єднанні структурних мовних одиниць у групи, розряди на основі протиставлення;
- в) об'єднанні між однорідними мовними елементами, їх залежності між собою як вищого і нижчого, як загального і часткового.

15. До найнижчого структурно-функціонального рівня мови належить

- а) лексичний;
- б) морфологічний;
- в) фонетичний.

16. До кінетичних засобів мовлення належать

- а) жести, міміка, поза;
- б) почерк, використання символів;
- в) гучність, тембр, темп мовлення.

17. Вивчення міміки та жестів як засобу спілкування позначається терміном

- а) паралінгвістика;
- б) соціолінгвістика;
- в) вербальні засоби мови.

18. Забезпечує спілкування людини з комп'ютером

- а) загальне мовознавство;
- б) конкретне мовознавство;
- в) прикладне мовознавство.

19. Граматика – це розділ мовознавства, який вивчає

- а) правила написання слів;
- б) значення лексем;
- в) будову мови.

20. Орфоепія – розділ мовознавства про

- а) систему вимовних норм;
- б) про правила написання слів;
- в) про звуковий склад мови.

21. Лексикографія – розділ мовознавства, про

- а) лексичний склад мови;
- б) про правила написання слів;
- в) про укладання словників.

22. Літературна мова – це

- а) унормована загальнонародна мова;

- б) мова літератури;
- в) загальнонародна мова.

23. Який мовний знак виконує комунікативну функцію?

- а) звук;
- б) слово;
- в) словосполучення;
- г) речення.

24. Який метод мовознавства вивчає історично споріднені і не споріднені за своїм походженням мови?

- а) описовий;
- б) зіставний;
- в) структурний;
- г) статистичний;
- д) порівняльно-історичний.

25. Який метод мовознавства дає точний опис одиниць окремої мови, пояснює особливості їхнього уживання?

- а) описовий;
- б) зіставний;
- в) структурний;
- г) статистичний;
- д) порівняльно-історичний.

26. Розділ мовознавства, що вивчає зв'язок мови з життям народу, відбиття в мові фольклору та міфів матеріальної і духовної культури етносу, –

- а) ономастика;
- б) антропонімія;
- в) етнолінгвістика;
- г) соціолінгвістика.

27. Основні рівні мови зазначено в рядку

- а) словотвірний, фразеологічний;
- б) морфонологічний, словотвірний;
- в) фразеологічний, морфонологічний;
- г) фонетико-фонологічний, лексико-семантичний.

28. Основні рівні мови зазначено в рядку

- а) словотвірний, фразеологічний;
- б) морфонологічний, словотвірний;
- в) морфологічний, лексико-семантичний;
- г) фразеологічний, морфонологічний.

29. Проміжні рівні мови зазначено в кожному рядку, окрім

- а) фразеологічний;
- б) словотвірний;
- в) лексико-семантичний;
- г) морфологічний.

30. Проміжні рівні мови зазначено в кожному рядку, окрім

- а) фразеологічний;
- б) словотвірний;
- в) морфологічний;
- г) морфологічний.

Тема № 2. ПРИРОДА МОВИ, ЇЇ ПОХОДЖЕННЯ І ФУНКЦІЇ

1. Пізнавальна функція мови полягає у тому, що

- а) люди, спілкуючись між собою, обмінюються думками, передають їх один одному, виражають бажання, прагнення, почуття;
- б) мова надає можливість розкрити світ інтелекту, почуттів та емоцій людини для інших людей, вплинути на них силою своїх переконань чи почуттів;
- в) в мові відображаються і зберігаються знання й досвід, набуті людством.

2. Експресивна функція мови полягає у тому, що

- а) мова надає можливість розкрити світ інтелекту, почуттів та емоцій людини для інших людей, вплинути на них силою своїх переконань чи почуттів;
- б) люди, спілкуючись між собою, обмінюються думками, передають їх один одному, виражають бажання, прагнення, почуття;
- в) мова є носієм культури народу-мовотворця.

3. Метою мислення є

- а) здобування нових знань, їх систематизація;
- б) обслуговування пізнавальної діяльності людини;
- в) розкрити світ інтелекту, емоцій людини для інших людей.

4. Оперування поняттями, які позначені певними словами і без цих слів перестали б існувати, стосується

- а) технічного мислення;
- б) чуттєво-образного мислення;
- в) поняттєвого мислення.

5. Мова – це явище

- а) біологічне;

- б) психічне;
- в) суспільне.

6. Засіб спілкування людей – це

- а) емотивна функція мови;
- б) когнітивна функція мови;
- в) комунікативна функція мови;
- г) мислетворча функція мови.

7. Мовлення – це явище

- а) загальне;
- б) індивідуальне;
- в) абстрактне.

8. Історію мови досліджує

- а) синхронічне мовознавство;
- б) діахронічне мовознавство;
- в) часткове мовознавство.

9. Мовлення – явище

- а) стабільне;
- б) динамічне, унікальне;
- в) загальноприйняте.

10. Результат мовних контактів, який призводить до витіснення однієї мови іншою, називається

- а) дивергенція;
- б) конвергенція;
- в) білінгвізм.

11. Що виникає внаслідок конвергентного розвитку декількох мов?

- а) нації;
- б) народності;
- в) мовні союзи.

12. Сукупність певних мов, що характеризуються спільними ознаками, називаються

- а) нації;
- б) народності;
- в) мовні союзи.

13. Згідно з цією теорією, первісна людина спочатку наслідувала звуки навколишньої природи й таким чином творила слова, а відтак і мову.

- а) звуконаслідувальна теорія;
- б) вигукова теорія;

в) теорія соціального договору.

14. У котрому рядку подане неправильне твердження?

а) мислення – найвища форма відображення у психіці людини предметів і явищ навколишнього світу та їх зв'язків у виглядів понять, суджень, умовиводів теорій тощо;

б) мислення – процес пізнавальної діяльності індивіда, який характеризується узагальненим та опосередкованим відображенням дійсності;

в) мислення є ядерною частиною свідомості, що сформувалося на її основі;

г) мислення – сукупність усіх психічних процесів, які беруть участь в осмисленні людиною навколишнього світу та власного існування.

15. У котрому рядку подане правильне твердження?

а) свідомість – найвища форма відображення у психіці людини предметів і явищ навколишнього світу та їх зв'язків у виглядів понять, суджень, умовиводів теорій тощо;

б) свідомість – процес пізнавальної діяльності індивіда, який характеризується узагальненим та опосередкованим відображенням дійсності;

в) свідомість є ядерною частиною мислення, що сформувалося на його основі;

г) свідомість – сукупність усіх психічних процесів, які беруть участь в осмисленні людиною навколишнього світу та власного існування.

16. У лівій півкулі мозку містяться мовні центри

а) зони Брока і Верніке;

б) зони Паніні і Вараручі;

в) зони Поля і Карла;

г) зони Сепіра і Піаже.

17. Зоною породження мовлення в мозку є

а) центр Брока;

б) центр Верніке;

в) центр Паніні;

г) центр Сепіра і Піаже.

18. Зоною сприймання (розуміння) мовлення в мозку є

а) центр Брока;

б) центр Верніке;

в) центр Паніні;

г) центр Сепіра і Піаже.

19. Знак

а) не піддається чуттєвому сприйманню;

б) не пов'язаний з позначуванням предметом природним або причинним зв'язком;

- в) не здатний нести певну інформацію і використовуватися з комунікативною метою;
- г) отримує своє значення поза знаковою системою.

20. Знак

- а) не піддається чуттєвому сприйманню;
- б) пов'язаний з позначуваним предметом природним або причинним зв'язком;
- в) не здатний нести певну інформацію і використовуватися з комунікативною метою;
- г) отримує своє значення лише за умови входження до певної знакової системи.

21. Знак

- а) не піддається чуттєвому сприйманню;
- б) пов'язаний з позначуваним предметом природним або причинним зв'язком;
- в) не здатний нести певну інформацію і використовуватися з комунікативною метою;
- г) має план вираження і план змісту.

22. Знак

- а) піддається чуттєвому сприйманню, тобто є матеріальним;
- б) пов'язаний з позначуваним предметом природним або причинним зв'язком;
- в) не здатний нести певну інформацію і використовуватися з комунікативною метою;
- г) отримує своє значення поза межами певної знакової системи.

23. Класифікація знаків за типом відношень між матеріальною формою знака і позначуваним об'єктом НЕ передбачає виокремлення

- а) знаків-індексів;
- б) знаків-попереджень;
- в) знаків-копій;
- г) знаків-символів.

24. Класифікація знаків за типом відношень між матеріальною формою знака і позначуваним об'єктом НЕ передбачає виокремлення

- а) знаків-трансформів;
- б) знаків-сигналів;
- в) знаків-копій;
- г) знаків-символів.

25. Довільністю, лінійністю, змінністю характеризуються

- а) мова і мовлення;

- б) мовні знаки;
- в) функції мови;
- г) рівні мовної системи.

Тема № 3. ГРАФІЧНА СИСТЕМА МОВИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПИСЬМА

1. До якого типу письма належить впорядкована система певних предметів, напр. нанизані в певному порядку черепашки, різного кольору; різнокольорові шnurки з вузлами, нав'язані на паличку в певному порядку й по-різному переплетені?
 - а) предметне письмо;
 - б) піктографічне письмо;
 - в) ідеографічне письмо;
 - г) звукове письмо.

2. У якому письмі інформація передається в малюнках?
 - а) предметне письмо;
 - б) піктографічне письмо;
 - в) ідеографічне письмо;
 - г) звукове письмо.

3. До якого типу письма належать єгипетські ієрогліфи?
 - а) предметне письмо;
 - б) піктографічне письмо;
 - в) ідеографічне письмо;
 - г) звукове письмо.

4. Який тип письма має 3 різновиди: складове, консонантне, звуко-буквене?
 - а) предметне письмо;
 - б) піктографічне письмо;
 - в) ідеографічне письмо;
 - г) звукове письмо.

5. До якого типу письма належали природні предмети, які використовувалися для передачі повідомлень (зламана гілка, подарована квітка)?
 - а) предметне письмо;
 - б) піктографічне письмо;
 - в) ідеографічне письмо;
 - г) звукове письмо.

6. До якого типу письма належали зарубки на дереві, які використовувалися найчастіше для обліку днів?

- а) предметне письмо;
- б) піктографічне письмо;
- в) ідеографічне письмо;
- г) звукове письмо.

7. Як називається сукупність усіх засобів писемності тієї чи тієї мови?

- а) письмо;
- б) графіка;
- в) орфографія;
- г) алфавіт.

8. Як називається система загальноприйнятих правил, що визначають способи передачі мовлення на письмі?

- а) письмо;
- б) графіка;
- в) орфографія;
- г) алфавіт.

9. Яке письмо передає тільки приголосні звуки?

- а) складове;
- б) консонантне;
- в) звуко-буквене.

10. Який принцип орфографії полягає в точній передачі звучання слів?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

11. Який принцип орфографії вимагає однакового написання тої самої морфеми в усіх випадках, незалежно від її звучання?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

12. У якому з принципів правопису зберігаються давні написання, які не відповідають ні фонетичним, ні морфологічним змінам, що сталися в мові?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

13. Який із принципів орфографії застосовується для розрізнення на письмі омонімів?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

14. У якому рядку усі слова записані за фонетичним принципом?

- а) в гору – вгору, антена, Дікенс, Алла;
- б) вікно, сіно, залізо, Наталя;
- в) виїзний, вода, сонце, весілля;
- г) просьба, спитати, Ганна, стіл.

15. У якому рядку усі слова записані за морфологічним принципом?

- а) зсипати, розподіл, студентський, боротьба;
- б) виїзний, вода, сонце, весілля;
- в) на зустріч – назустріч, корова, панно, маса;
- г) квітка, радіо, книжка, компостний.

16. У якому рядку усі слова записані за диференційним принципом?

- а) в гору – вгору, антена, Дікенс, Алла;
- б) гола пристань – Гола Пристань, вгору – в гору, листопада – листопаду Орел - орел;
- в) баластний, шістнадцять, на зустріч – назустріч, надія – Надія;
- г) апарата – апарату, роман – Роман, Руссо, набік – на бік.

17. Як називається наука, яка вивчає загальну теорію й історію письма?

- а) палеографія;
- б) графологія;
- в) граматологія;
- г) епіграфіка.

18. До якого типу письма можна віднести малюнки на вивісках, знаки правил вуличного руху?

- а) предметне письмо;
- б) піктографічне письмо;
- в) ідеографічне письмо;
- г) звукове письмо.

19. До якого принципу правопису належить написання укр. слів *священний*, *торжественний*?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

20. До якого принципу правопису належить уживання великої і малої букв у словах власних і загальних назв української мови?

- а) фонетичний;
- б) морфологічний;
- в) історичний;
- г) диференційний.

21. Вампум зараховують до

- а) звукового письма;
- б) ідеографічного письма;
- в) піктографічного письма;
- г) предметного письма.

22. Кіпу зараховують до

- а) звукового письма;
- б) ідеографічного письма;
- в) предметного письма;
- г) піктографічного письма.

23. Вампум – це

- а) пасок із ниток, на які нанизано кільця, різні за кольором і формою;
- б) пасок із ниток, на які нанизано черепашки, різні за кольором і формою;
- в) груба мотузка або паличка з прикріпленими кольоровими шнурами і нитками різної товщини, на яких вив'язували різноманітні вузлики;
- г) різнокольорові палички, до яких прикріплювали інші палички.

24. Кіпу зараховують до

- а) груба мотузка або паличка з прикріпленими кольоровими шнурами і нитками різної товщини, на яких вив'язували різноманітні вузлики;
- б) пасок із ниток, на які нанизано кільця, різні за кольором і формою;
- в) пасок із ниток, на які нанизано черепашки, різні за кольором і формою;
- г) різнокольорові палички, до яких прикріплювали інші палички.

25. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) афіксація – утворення граматичних форм одного й того самого слова від різних коренів або від різних основ;
- б) внутрішня флексія – вираження граматичних значень морфологічним чергуванням;
- в) редуплікація – повне або часткове повторення кореня, основи, цілого слова без зміни звукового складу з частковою його заміною;
- г) наголос – фонетичне вираження граматичного значення.

26. Напис I ♥ NY репрезентує

- а) піктограму;
- б) ідеограму;

- в) консонантне письмо;
- г) клинопис.

27. Запис H_2O репрезентує

- а) піктограму;
- б) консонантне письмо;
- в) ідеограму;
- г) клинопис.

28. Ієратичне та демотичне письмо є еволюційними формами

- а) кирилиці;
- б) шумерського письма;
- в) китайського письма;
- г) єгипетського письма.

29. Письмо, що створюється відтисканням знаків тригранною паличкою на глині, – це

- а) піктографія;
- б) фонографія;
- в) силабографія;
- г) клинопис.

30. Індійське письмо деванагарі є зразком

- а) силабографії;
- б) піктографії;
- в) ідеографії;
- г) предметного письма.

31. Виокремлюють два види фонографії:

- а) ієратичне й демотичне письмо;
- б) графічне й силабічне письмо;
- в) консонантне та ієрогліфічне письмо;
- г) консонантне і фонемне письмо.

32. Усі відомі системи сучасного абеткового письма походять від

- а) вавилонської абетки;
- б) фінікійського письма;
- в) палестинського письма;
- г) єврейського квадратного письма.

33. Абеткове письмо, крім сучасної латиниці, має ще такі чотири гілки (оформилися внаслідок поширення релігійних учень):

- а) єврейська, сирійська (або пальмірська), іранська (або перська), арабська;
- б) азійська, європейська, східна, північно-східна;

- в) іудаїстська, християнська, зороастрична, язичницька;
- г) північна, південна, західна, східна.

34. Знайдіть неправильне твердження

- а) фонетичне письмо створене давніми греками приблизно у VI ст. н.е.;
- б) греки почали використовувати «зайві» літери фінікійської абетки на позначення голосних;
- в) греки у своїй абетці зберегли порядок і навіть назви літер єврейського квадратного письма;
- г) греки розвернули фінікійські літери і почали писати зліва направо.

35. Палімпсести – це

- а) пергаменти, на яких написані тексти суспільно-політичного характеру;
- б) пергаменти, на яких написані тексти художнього характеру;
- в) пергаменти, на яких поверх стертих чи змитих старих текстів написані нові;
- г) пергаменти, на яких написані тексти релігійного характеру.

36. У світі існують чотири сім'ї алфавітів:

- а) давньогрецька, вавилонська, азійська, європейська;
- б) латинська, слов'янська, арабська, індійська;
- в) іранська, фінно-угорська, анатолійська, романська;
- г) романська, вірменська, тохарська, іранська.

37. Устав, скоропис, напівустав –

- а) стилі виконання, що сформувалися для стандартних рукописних знаків у грецькій, латинській та слов'янській графіці;
- б) стилі виконання, що сформувалися для стандартних рукописних знаків у грецькій і латинській графіці;
- в) стилі виконання, що сформувалися для стандартних рукописних знаків у слов'янській графіці;
- г) стилі виконання, що сформувалися для стандартних рукописних знаків у арабській графіці.

38. Палеографія

- а) спрямована на прискорення процесу письмової фіксації живого мовлення;
- б) визначає точну кількість знаків, необхідних для фіксації звукових одиниць певної мови;
- в) визначає правильне написання слів;
- г) допомагає точно встановити місце і час створення пам'яток.

39. До спеціалізованих систем письма не належить

- а) стенографія;
- б) транскрипція;
- в) орфографія;
- г) транслітерація.

40. Розрізняють три види транскрипції:
- а) фонетичну, фонематичну, практичну;
 - б) фонетичну, орфографічну, практичну;
 - в) фонетичну, стенографічну, практичну;
 - г) фонетичну, фонематичну, експериментальну.

Тема № 4. ФОНЕТИЧНА І ФОНОЛОГІЧНА СИСТЕМИ МОВИ

1. Три аспекти вивчення звуків мови:
- а) передньоязиковий, задньоязиковий, мішаний;
 - б) акустичний, фізіологічний, фонологічний;
 - в) висота звуків, сила, тон.
2. Висота звука залежить від
- а) амплітуди коливання;
 - б) частоти коливання за одиницю часу;
 - в) тривалості звучання.
3. Сила звука залежить від
- а) амплітуди коливання;
 - б) частоти коливання за одиницю часу;
 - в) тривалості звучання.
4. Фонетика, яка займається вивченням звуків людської мови за допомогою спеціальних приладів та інструментів, називається
- а) загальна;
 - б) експериментальна;
 - в) часткова.
5. До активних органів мовлення належать
- а) зуби, ясна, тверде піднебіння;
 - б) носова порожнина;
 - в) піднебіння, язик, губи.
6. Джерело обертонів і резонаторних тонів (ротова і носова порожнини), а також найрізноманітніших шумів є
- а) дихальний апарат;
 - б) гортань;
 - в) надгортанні порожнини.

7. Середня, центральна частина артикуляції називається

- а) витримкою (кульмінацією);
- б) екскурсією;
- в) рекурсією.

8. Розгляд звуків з точки зору їхнього функційного навантаження стосується

- а) фізичного аспекту;
- б) фізіологічного аспекту;
- в) лінгвістичного аспекту.

9. Артикуляція звука – це

- а) функціонування звука;
- б) вимова звука;
- в) творення звука.

10. Процес творення звуків апаратом мовлення і процес сприймання їх слуховим апаратом стосується

- а) фізичного аспекту;
- б) фізіологічного аспекту;
- в) соціального аспекту.

11. Фонетика, яка розробляє на матеріалі різних мов теорію утворення звуків, наголосу, структури складів, називається

- а) описова;
- б) історична;
- в) загальна;
- г) експериментальна.

12. Фонетика, яка вивчає звуковий склад певної мови протягом усього історичного періоду її розвитку, називається

- а) описова;
- б) історична;
- в) загальна;
- г) експериментальна.

13. Для формування інтонації висловлювання, виділення наголошеного складу в деяких мовах використовується

- а) висота звука;
- б) сила звука;
- в) довгота звука;
- г) чистота звука;
- д) тембр звука.

14. Від додаткових тонів, які накладаються на основний, залежить

- а) висота звука;

- б) сила звука;
- в) довгота звука;
- г) чистота звука;
- д) тембр звука.

15. Від амплітуди (розмаху) коливань залежить

- а) висота звука;
- б) сила звука;
- в) довгота звука;
- г) чистота звука;
- д) тембр звука.

16. Артикуляція звука – це

- а) становлення механізму утворення і сприйняття мовлення на основі психологічних експериментів;
- б) широкий комплекс проблем, пов'язаних з суспільною природою мови, з її функціями і з механізмом взаємодії мови і суспільства;
- в) робота мовних органів, спрямована на утворення будь-якого звука мови.

17. Внаслідок накладання додаткових коливань виникає

- а) висота звука;
- б) сила звука;
- в) довгота звука;
- г) тембр звука.

18. В основі якого принципу лежить наявність перешкоди при вимові звука та напруженість чи розслабленість активних органів мовленнєвого апарату?

- а) артикуляційний;
- б) акустичний;
- в) функціональний.

19. Під час вимови яких звуків не виникає жодних перешкод, а активні органи мовленнєвого апарату перебувають у ненапруженому стані?

- а) голосні;
- б) сонорні;
- в) шумні.

20. Поділ звуків на голосні й приголосні відображає такий аспект вивчення:

- а) артикуляційний (фізіологічний);
- б) акустичний (фізичний);
- в) власне лінгвістичний (фонологічний);
- г) акустико-артикуляційний.

21. Голосні звуки класифікують за

- а) рядом і підняттям;

- б) місцем творення;
- в) співвідношенням тону й шуму;
- г) твердістю й м'якістю.

22. Позначте правильний варіант характеристики голосного звука

- а) [o] – голосний переднього ряду низького підняття;
- б) [e] – голосний заднього ряду середнього підняття;
- в) [и] – голосний переднього ряду високого підняття;
- г) [a] – голосний заднього ряду низького підняття.

23. Позначте правильний варіант характеристики голосного звука

- а) [a] – голосний переднього ряду низького підняття;
- б) [i] – голосний заднього ряду середнього підняття;
- в) [y] – голосний переднього ряду високого підняття;
- г) [o] – голосний заднього ряду середнього підняття.

24. Позначте правильний варіант характеристики голосного звука

- а) [o] – голосний переднього ряду високого підняття;
- б) [e] – голосний переднього ряду високого підняття;
- в) [и] – голосний переднього ряду низького підняття;
- г) [i] – голосний заднього ряду високого підняття.

25. Позначте правильний варіант характеристики голосного звука

- а) [i] – голосний переднього ряду низького підняття;
- б) [a] – голосний заднього ряду середнього підняття;
- в) [y] – голосний заднього ряду високого підняття;
- г) [o] – голосний заднього ряду низького підняття.

26. Приголосні звуки НЕ класифікують за

- а) ступенем підняття язика;
- б) місцем творення;
- в) співвідношенням тону й шуму;
- г) способом артикуляції.

27. За місцем творенням приголосні звуки поділяють на такі групи:

- а) губні, язикові, увулярні (язичкові), фарингальні (глоткові), гортанні;
- б) губні, передньоязикові, щілинні, зімкнено-щілинні;
- в) губно-губні, губно-зубні, задньоязикові, сонорні, шумні, дрижачі;
- г) зімкнені, щілинні, зімкнено-щілинні, дрижачі.

28. У котрому рядку подано правильну характеристику звука?

- а) [б] – губний (губно-губний), зімкнений, шумний дзвінкий, твердий;
- б) [п] – губний (губно-зубний), зімкнений, шумний дзвінкий, твердий;
- в) [ф] – губний (губно-зубний), зімкнений, шумний дзвінкий, твердий;
- г) [в] – губний (губно-губний), зімкнений, сонорний, твердий.

29. У котрому рядку подано правильну характеристику звука?

- а) [й] – середньоязиковий, зімкнений, сонорний, м'який;
- б) [ч] – середньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, твердий;
- в) [м] – губний (губно-зубний), зімкнений, сонорний, твердий;
- г) [т] – язиковий (передньоязиковий), зімкнений, шумний глухий, твердий.

30. У котрому рядку подано правильну характеристику звука?

- а) [с] – передньоязиковий, щілинний, сонорний, твердий;
- б) [ж] – передньоязиковий, щілинний, шумний, дзвінкий, твердий;
- в) [г] – задньоязиковий, зімкнений, шумний, дзвінкий, твердий;
- г) [д'] – передньоязиковий, зімкнений, шумний, глухий, пом'якшений.

31. Позначте правильний варіант характеристики приголосного звука

- а) [к] – задньоязиковий, зімкнений, шумний, дзвінкий, твердий;
- б) [г] – задньоязиковий, зімкнений, шумний, дзвінкий, твердий;
- в) [ц] – передньоязиковий, щілинний, шумний, глухий, твердий;
- г) [дз] – передньоязиковий, щілинний, шумний, дзвінкий, твердий;

32. Позначте правильний варіант характеристики приголосного звука

- а) [г] – задньоязиковий, зімкнений, шумний, дзвінкий, твердий;
- б) [ч] – задньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, дзвінкий, твердий;
- в) [ц] – передньоязиковий, щілинний, шумний, глухий, твердий;
- г) [дж] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, дзвінкий, твердий;

33. Позначте правильний варіант характеристики приголосного звука

- а) [ц] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, твердий;
- б) [ч] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, дзвінкий, твердий;
- в) [дж] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, твердий;
- г) [дз] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, твердий;

34. Позначте правильний варіант характеристики приголосного звука

- а) [ц] – передньоязиковий, зімкнений, шумний, дзвінкий, твердий;
- б) [ч] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, твердий;
- в) [дж] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, шумний, глухий, м'який;
- г) [дз] – передньоязиковий, зімкнено-щілинний, сонорний, твердий;

35. У котрому рядку в усіх словах усі приголосні дзвінкі?

- а) суп, марево, каша;
- б) дуб, безбожжя, загад;
- в) береза, загадка, гід;
- г) рій, ганок, суд.

36. У котрому рядку в усіх словах усі приголосні глухі?

- а) пиріг, чесний, фугато;
- б) суд, футшток, пришити;

- в) спекота, ф'юкати, сито;
- г) стоп, тост, схопити.

37. У котрому рядку в усіх словах усі приголосні тверді?

- а) загубитися, педагог, патрон;
- б) параф, патоген, пекарчук;
- в) паситея, партизан, пасовище;
- г) забабіти, забій, пасмо.

38. У котрому рядку в усіх словах усі приголосні пом'якшені?

- а) сіаль, сіль, сірість;
- б) сільчак, сінці, сіряк;
- в) січень, сміття, сміючись;
- г) сміюха, стрясання, сяйність.

39. У котрому рядку в кожному слові є м'який приголосний?

- а) загубитися, заява, сяйво;
- б) парафін, платня, пекарський;
- в) війна, маяк, зелений;
- г) забавлятися, забій, пійло.

40. У котрому рядку в кожному слові є зімкнено-щільний приголосний?

- а) чверть, джигіт, відзнака;
- б) підзаконний, дзвін, піджинати;
- в) підживити, джміль, підзамчя;
- г) втеча, міцний, джаз.

41. У котрому рядку в кожному слові є голосний переднього ряду?

- а) загубитися, трофей, парафін;
- б) марафон, платня, голова;
- в) війна, маяк, морок;
- г) забавлятися, рута, пійло.

42. У котрому рядку в кожному слові є голосний заднього ряду?

- а) маринад, джигіт, відзнака;
- б) підзаконний, джем, піджинати;
- в) підземелля, джура, підзамчя;
- г) втеча, міцний, джаз.

43. У котрому рядку в кожному слові є голосний високого підняття?

- а) загубитися, вити, парафін;
- б) мантія, їдальня, юродивий;
- в) війна, маяк, морок;
- г) паркан, рута, пійло.

44. У котрому рядку наведене неправильне твердження?

- а) щілинні приголосні виникають під час тертя повітря об зближені до форми щілини органи вимовляння;
- б) зімкнені приголосні творяться «вибухом» при різкому подоланні струменем повітря зімкнених органів вимовляння;
- в) зімкнено-щілинні приголосні творяться різким подоланням струменя повітря зімкнених або зближених органів вимовляння;
- г) дрижачі приголосні утворюються внаслідок дрижання кінчика язика.

45. У котрому рядку наведене неправильне твердження?

- а) [ж], [й], [х] – щілинні приголосні;
- б) [б], [т], [г] – зімкнені приголосні;
- в) [ч], [дж], [ц] – зімкнено-щілинні приголосні;
- г) [р], [р'] – дрижачі приголосні.

46. У котрому рядку наведене неправильне твердження?

- а) [ж], [т], [х] – щілинні приголосні;
- б) [б], [д], [г] – зімкнені приголосні;
- в) [ч], [дж], [ц] – зімкнено-щілинні приголосні;
- г) [р], [р'] – дрижачі приголосні.

47. У котрому рядку наведене неправильне твердження?

- а) [ж], [с], [х] – щілинні приголосні;
- б) [б], [т], [т'] – зімкнені приголосні;
- в) [дз], [дж], [з] – зімкнено-щілинні приголосні;
- г) [р], [р'] – дрижачі приголосні.

48. У котрому рядку наведене неправильне твердження?

- а) [е], [и] – голосні переднього ряду;
- б) [у], [а] – голосні заднього ряду;
- в) [і], [у] – голосні високого підняття;
- г) [и], [о] – голосні середнього підняття.

49. Чергування розрізняють

- а) історичні й морфологічні;
- б) історичні й фонетичні;
- в) фонетичні й морфемні;
- г) дисимілятивні й асимілятивні.

50. Фонетичні чергування поділяють на

- а) комбінаторні й позиційні;
- б) історичні й фонетичні;
- в) історичні й асимілятивні;
- г) позиційні й історичні.

51. У котрому рядку в кожному слові наявне явище асиміляції?

- а) свято, сказати, село;
- б) сміх, зшити, рівність;
- в) кожух, чесність, легко;
- г) казка, розплата, цвях.

52. У котрому рядку в кожному слові наявне явище дисиміляції?

- а) чесний, серце;
- б) іржати, свято;
- в) соняшник, рушник;
- г) шістнадцять, смієшся.

53. До позиційних змін належать

- а) редукція, оглушення дзвінкого в кінцевій позиції, протеза;
- б) акомодация, асиміляція, дисиміляція;
- в) сингармонізм, гаплогія, дієреза;
- г) епентеза, метатеза, субституція.

54. Приклади редукції подано в рядку

- а) восени, кожух;
- б) дуб, дід;
- в) гострий, вухо;
- г) Гандрій, яблуко.

55. Приклади протези подано в рядку

- а) восени, кожух;
- б) дуб, дід;
- в) гострий, вухо;
- г) чесний, чесність.

56. Приклади асиміляції подано в рядку

- а) восени, кожух;
- б) дар, дід;
- в) вухо, гусениця;
- г) розказати, чесність.

57. У котрому варіанті подано приклади повної контактної асиміляції?

- а) розжувати, намагаєшся;
- б) легко, вогко;
- в) бджола, знання;
- г) чечевиця, залізо.

58. У котрому варіанті подано всі приклади часткової асиміляції?

- а) розжувати, намагаєшся;
- б) легко, вогко;

- в) просьба, знання;
- г) чечевиця, залізо.

59. У словах турецької мови *oda* 'кімната', *odada* 'в кімнаті', *odalar* 'кімнати', *odalarda* 'в кімнатах' / *ev* 'дім', *evde* 'у домі', *evler* 'доми', *evlerde* 'у домах' засвідчене явище

- а) акомодації;
- б) гаплогогії;
- в) сингармонізму;
- г) метатези.

60. У котрому варіанті подано приклади дисиміляції?

- а) березоль, стипендія;
- б) срібло, лицар;
- в) бджола, знання;
- г) чечевиця, залізо.

61. У котрому варіанті подано приклад прогресивної дисиміляції?

- а) лицар;
- б) срібло;
- в) хто;
- г) соняшник.

62. У словах *мінералогія*, *трагікомедія*, *стипендія* засвідчене явище

- а) метатези;
- б) дієрези;
- в) гаплогогії;
- г) дисиміляції.

63. У словах *корисний*, *серцевий*, *пізній* засвідчене явище

- а) метатези;
- б) дієрези;
- в) гаплогогії;
- г) дисиміляції.

64. У словах *сплю*, *ловлю*, *люблю* засвідчене явище

- а) епентези;
- б) дієрези;
- в) гаплогогії;
- г) дисиміляції.

65. У словах *суворий*, *намисто*, *бондар* засвідчене явище

- а) метатези;
- б) дієрези;

- в) гаплогогії;
- г) дисиміляції.

66. Фонема – це

- а) величина залежна;
- б) величина конкретна;
- в) величина стала.

67. Фонема – це

- а) одиниця мовної системи;
- б) одиниця вимови;
- в) одиниця мовлення.

68. Здатність фонем розрізняти значення слів –

- а) перцептивна функція;
- б) об'єднувальна функція;
- в) конститутивна функція;
- г) смислорозрізнявальна функція.

69. Українська, білоруська, чеська, польська, вірменська, грузинська, англійська, німецька, французька мови на лежать до мов з

- а) силовим (динамічним) наголосом;
- б) музичним (тонічним, мелодійним) наголосом;
- в) кількісним (довготним) наголосом.

70. Охарактеризуйте 1-ий склад у слові *авіація*:

- а) відкритий, прикритий;
- б) відкритий, неприкритий;
- в) закритий, прикритий.

Тема № 5. ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ

1. Наука про значення слів –

- а) етимологія;
- б) ономастика;
- в) семасіологія.

2. Поняття – це категорія

- а) мовлення;
- б) мови;
- в) мислення.

3. Принцип наукової етимології, який зобов'язує дослідника відшукати спільність у значеннях слів, –
- а) словотвірний;
 - б) семантичний;
 - в) генетичний.
4. Принцип наукової етимології, який полягає в зіставленні слів тільки споріднених мов, –
- а) словотвірний;
 - б) семантичний;
 - в) генетичний.
5. Власні назви водних об'єктів вивчає
- а) оронімія;
 - б) гідронімія;
 - в) ойконімія.
6. За шляхами запозичення бувають
- а) усні та книжні;
 - б) засвоєння, власне запозичення, кальки, словотвірні запозичення тощо;
 - в) прямі та опосередковані.
7. При позначенні предмета за матеріалом відбувається
- а) метонімічне перенесення назв;
 - б) метафоричне перенесення назв;
 - в) функціональне перенесення назв.
8. Назви *кобеняк*, *каптан* належать до
- а) архаїзмів;
 - б) історизмів;
 - в) неологізмів.
9. Слова *байдужість-апатія*, *оплески-аплодисменти* належать до
- а) ідеографічних синонімів;
 - б) стилістичних синонімів;
 - в) семантико-стилістичних синонімів.
10. Слова *хоробрий*, *сміливий*, *відважний* належать до
- а) ідеографічних синонімів;
 - б) стилістичних синонімів;
 - в) семантико-стилістичних синонімів.
11. Заміна небажаного, грубого, непристойного, нетактовного, різкого слова чи виразу іншим, емоційно нейтральним, називається
- а) табу;

- б) евфемізмами;
- в) каламбуром.

12. Слова, що мають однакове написання, але відмінне звучання і значення, називаються

- а) омофони;
- б) омоформи;
- в) омографи.

13. Вимова слів подається в

- а) орфографічних словниках;
- б) етимологічних словниках;
- в) орфоепічних словниках.

14. Слова, які відображають об'єктивну дійсність, називаючи предмети, процеси, ознаки, належать до

- а) повнозначних;
- б) службових;
- в) вигуків.

15. Унаслідок схожості одних предметів, процесів, властивостей на інші, які пов'язані з основним значенням, виникають

- а) прями значення;
- б) переносні значення;
- в) полісемія.

16. Перенесення назви одного предмета або явища на інший за просторовою, часовою чи іншою суміжністю –

- а) метафора;
- б) метонімія;
- в) синекдоха.

17. Назви *вушко голки, горло пляшки, ручка дверей* є прикладами

- а) метафори;
- б) метонімії;
- в) синекдохи.

18. Назви *аудиторія зашуміла, клас пішов на екскурсію* є прикладами

- а) метафори;
- б) метонімії;
- в) синекдохи.

19. Назви *сонце – сон це, роман – Роман* є прикладами

- а) абсолютних омонімів;
- б) омофонів;

в) омографів.

20. Назви *башковитий, головастиий, цмокнути* належать до

- а) вульгаризмів;
- б) діалектизмів;
- в) просторічної лексики.

21. Зворот, троп, який передає образно зміст іншого слова шляхом підкреслення певної особливості, якості предмета, явища, особи тощо, називається

- а) каламбур;
- б) перифраз;
- в) евфемізм.

22. Який принцип наукової етимології полягає у з'ясуванні морфемної структури слова?

- а) фонетичний;
- б) семантичний;
- в) словотвірний;
- г) генетичний.

23. Який принцип наукової етимології звертається до реалій, об'єктивної дійсності, суспільних звичаїв?

- а) фонетичний;
- б) семантичний;
- в) словотвірний;
- г) речовий.

24. Назви гір вивчає

- а) оронімія;
- б) гідронімія;
- в) ойконімія.

25. Свідоме прагнення не допускати запозичень у мову й позбуватися їх називається

- а) білінгвізм;
- б) пуризм;
- в) каламбур;
- г) просторіччя.

26. Явище багатозначності слова позначається терміном

- а) синонімія;
- б) полісемія;
- в) омонімія;
- г) антонімія.

27. Як називаються слова з особливо виразними ознаками іншомовності?

- а) кальки;
- б) запозичені;
- в) варваризми;
- г) інтернаціоналізми.

28. Як називаються поморфемні переклади слів?

- а) кальки;
- б) запозичені;
- в) варваризми;
- г) інтернаціоналізми.

29. Як називається наука, яка вивчає первісну структуру слова, його походження, виявляє елементи його стародавнього значення, мотивацію значення?

- а) етимологія;
- б) ономастика;
- в) семасіологія.

30. У котрому реченні виділене слово є метафорою?

- а) Щоліта Григорій *приїздив* у Шилівку на відпочинок;
- б) Страшною для козаків була *поразка* під Берестечком;
- в) Глуха тривога *стукає* серце, наче хоче туди увійти.

31. У котрому реченні виділене слово є метонімією?

- а) *Руки* засівали чорноземні ниви;
- б) Сонний ліс тихо *спав* у таких, я і сам, сонних снігах;
- в) На луги *лягало* тихе надвечір'я, озера обгорталися тихою імлою.

32. У котрому рядку пари словосполучень ілюструють омоніми?

- а) Материнська ласка – хижа ласка (тварина);
- б) Крило ластівки – крило літака;
- в) Щире серце – серце країни.

33. Як називається історично закріплена у свідомості народу співвіднесеність слова з певним явищем?

- а) лексема;
- б) словоформа;
- в) лексичне значення слова;
- г) слово.

34. Як слід кваліфікувати виділені у реченнях слова?

1. П'ятий клас у нас *дружний*, діти раді будуть новачкові (І.Цюпа). 2.Юра... несе перед собою правицю, простягнуту для *дружнього* потиску (Ю.Смолич). У реченнях виділені слова – це

- а) синоніми;
- б) антоніми;
- в) омоніми;
- г) пароніми;
- д) одне й те ж слово в різних значеннях.

35. У котрому рядку слова не утворюють синонімічного ряду?

- а) Бити, гатити, товкти, гамселити, бухати;
- б) безмірний, неосяжний, ненаглядний, безбережний, безкрайній;
- в) безкрай, безмежний, безконечний, безкрайній, безмірний.

36. У котрому рядку всі слова є однозначними?

- а) сонет, суфікс, ямб, кюре, памфлет;
- б) орден, свіжий, світло, соло, переказ;
- в) мудрий, музика, лялька, кусати, кубло.

37. Автором знакового (семантичного) трикутника є

- а) Е. Сепір;
- б) Ф. де Сосюр;
- в) Г. Фреге;
- г) Г. Шугардт.

38. Компонентами семіотичного трикутника Ч.-К. Огдена та А.-А. Ричардса є

- а) поняття (десигнант), ім'я (позначення), референс;
- б) сигніфікат, форма, референт (предмет);
- в) поняття (десигнант), ім'я (конотат), предмет (денотат);
- г) поняття (десигнант), ім'я (позначення), референт (предмет).

39. Виокремлюють такі типи формального варіювання слова:

- а) лексичне, фонетичне, фонематичне;
- б) фонематичне, семантичне;
- в) фонематичне, фонетичне, морфологічне;
- г) фонематичне, морфонологічне, морфологічне.

40. Виокремлюють такі семантичні універсалиї:

- а) синхронічні та діяхронічні;
- б) історичні та статичні;
- в) статичні і динамічні;
- г) парадигматичні і синтагматичні.

Тема № 6. ФРАЗЕОЛОГІЧНА СИСТЕМА МОВИ. ЛЕКСИКОГРАФІЯ

1. Неподільні фразеологічні одиниці, цілісне значення яких умотивоване семантикою їх окремих компонентів, називається

- а) фразеологічними зрощеннями;
- б) фразеологічними єдностями;
- в) фразеологічними сполученнями.

2. ФО *баглаї бити, бомки стріляти, спіймати облизня* належать до

- а) фразеологічних зрощень;
- б) фразеологічних єдностей;
- в) фразеологічних сполучень.

3. Мовні (лінгвістичні) словники поділяються на

- а) одномовні і перекладні;
- б) енциклопедичні та перекладні;
- в) одномовні та двомовні.

4. Формульність, ідіоматичність, стійкість будови, відтворюваність, культурна маркованість – основні ознаки

- а) морфеми;
- б) слова;
- в) фразеологізма;
- г) синтаксичного словосполучення.

5. Виберіть варіант з правильним твердженням:

- а) фразеологізм – семантично непов'язане сполучення слів, яке не утворюється у процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих правил поєднання слів, а використовується у вигляді варіативної конструкції з властивим їй лексичним складом та змістом;
- б) фразеологізм – семантично пов'язане сполучення слів, яке утворюється щоразу у процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих правил поєднання слів, а використовується у вигляді сталої, фіксованої конструкції з властивим їй лексичним складом та змістом;
- в) фразеологізм – синтаксично пов'язане сполучення слів, яке утворюється у процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих правил поєднання слів, а використовується у вигляді сталої, фіксованої конструкції з властивим їй лексичним складом та змістом;
- г) фразеологізм – семантично пов'язане сполучення слів, яке не утворюється у процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих правил поєднання слів, а використовується у вигляді сталої, фіксованої конструкції з властивим їй лексичним складом та змістом.

6. Про семантичну цілісність фразеологізма йдеться у варіанті

- а) усі фразеологічні одиниці мають кількокомпонентну структуру, тобто складаються з певної послідовності слів, ужитих у відповідних формах і поєднаних необхідними синтаксичними відношеннями;
- б) означає регламентоване використання фразеологізмів у готовому, належно оформленому вигляді без зміни компонентів будови та змісту відповідно до конкретних комунікативних потреб;
- в) полягає в тому, що семантика, зміст фразеологічної одиниці не є просто сумою значень її компонентів.

7. Про розчленовану будову фразеологізма йдеться у варіанті

- а) усі фразеологічні одиниці мають кількокомпонентну структуру, тобто складаються з певної послідовності слів, ужитих у відповідних формах і поєднаних необхідними синтаксичними відношеннями;
- б) означає регламентоване використання фразеологізмів у готовому, належно оформленому вигляді без зміни компонентів будови та змісту відповідно до конкретних комунікативних потреб;
- в) полягає в тому, що семантика, зміст фразеологічної одиниці не є просто сумою значень її компонентів.

8. Про структурну цілісність фразеологізма і його відтворюваність у мовленні йдеться у варіанті

- а) усі фразеологічні одиниці мають кількокомпонентну структуру, тобто складаються з певної послідовності слів, ужитих у відповідних формах і поєднаних необхідними синтаксичними відношеннями;
- б) означає регламентоване використання фразеологізмів у готовому, належно оформленому вигляді без зміни компонентів будови та змісту відповідно до конкретних комунікативних потреб;
- в) полягає в тому, що семантика, зміст фразеологічної одиниці не є просто сумою значень її компонентів.

9. Іменні фразеологізми подано в рядку

- а) ахіллесова п'ята, наполеонівські плани;
- б) умивати руки, розбити глека;
- в) грати очима, пускати бісики;
- г) дати гарбуза, шито білими нитками.

10. Іменні фразеологізми подано в рядку

- а) блудний син, вавилонське стовпотворіння;
- б) умивати руки, розбити глека;
- в) грати очима, пускати бісики;
- г) дати гарбуза, шито білими нитками.

11. Фразеологічні зрощення –

- а) ідіоми, сенс яких умотивовано переносними значеннями їхніх компонентів;
- б) ідіоми, смисл яких не членується на значення їхніх компонентів, а мотивація лежить за межами таких одиниць;
- в) одиниці, семантика яких формується із значень їхніх компонентів;
- г) готові конструкції мовлення, єдиний зміст яких передається сталим сполученням слів із вільним значенням.

12. Фразеологічні єдності –

- а) ідіоми, сенс яких умотивовано переносними значеннями їхніх компонентів;
- б) ідіоми, смисл яких не членується на значення їхніх компонентів, а мотивація лежить за межами таких одиниць;
- в) одиниці, семантика яких формується із значень їхніх компонентів;
- г) готові конструкції мовлення, єдиний зміст яких передається сталим сполученням слів із вільним значенням.

13. Фразеологічні сполучення –

- а) ідіоми, сенс яких умотивовано переносними значеннями їхніх компонентів;
- б) ідіоми, смисл яких не членується на значення їхніх компонентів, а мотивація лежить за межами таких одиниць;
- в) одиниці, семантика яких формується із значень їхніх компонентів;
- г) готові конструкції мовлення, єдиний зміст яких передається сталим сполученням слів із вільним значенням.

14. Фразеологічні вирази –

- а) ідіоми, сенс яких умотивовано переносними значеннями їхніх компонентів;
- б) ідіоми, смисл яких не членується на значення їхніх компонентів, а мотивація лежить за межами таких одиниць;
- в) одиниці, семантика яких формується із значень їхніх компонентів;
- г) готові конструкції мовлення, єдиний зміст яких передається сталим сполученням слів із вільним значенням.

15. Фразеологічні зрощення подано в рядку

- а) збитися з пантелику, байдики бити;
- б) міцний горішок, зрівняти з землею;
- в) серце горить, брати участь.

16. Фразеологічні єдності подано в рядку

- а) збитися з пантелику, байдики бити;
- б) міцний горішок, зрівняти з землею;
- в) серце горить, брати участь.

17. Фразеологічні сполучення подано в рядку

- а) збитися з пантелику, байдики бити;
- б) міцний горішок, зрівняти з землею;
- в) серце горить, брати участь.

18. Лексикографія –

- а) розділ мовознавства, який вивчає власні назви;
- б) розділ мовознавства, який вивчає походження слова;
- в) розділ мовознавства, який займається теорією і практикою укладання словників;
- г) розділ мовознавства, який займається вивченням значення слів.

19. Розрізняють лексикографію

- а) конкретну й абстрактну;
- б) лінгвістичну й нелінгвістичну;
- в) теоретичну і практичну;
- г) індивідуальну й комплексну.

20. Усі словники поділяються на

- а) енциклопедичні й лінгвістичні;
- б) лінгвістичні й нелінгвістичні;
- в) теоретичні і практичні;
- г) індивідуальні й комплексні.

Тема № 7. ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА МОВИ

1. Як називається мовний засіб вираження граматичного значення?

- а) граматична форма;
- б) граматичний спосіб;
- в) граматична категорія.

2. Як називаємо співвідношення граматичного значення і граматичного засобу?

- а) граматична форма;
- б) граматичний спосіб;
- в) граматична категорія.

3. У мовах є різні засоби вираження граматичних значень: *афіксація, засіб внутрішньої флексії та чергування, повтори і складання слів, службові слова, головні члени речення, порядок слів, наголос, суплетивізм*. Знайдіть зайве слово.

- а) афіксація;

- б) засіб внутрішньої флексії та чергування;
- в) повтори і складання слів;
- г) службові слова;
- д) головні члени речення;
- е) порядок слів;
- є) наголос;
- ж) суплетивізм.

4. Як називається розділ граматики, що охоплює вчення про структуру слова, форми словозміни, способи вираження граматичних значень, а також учення про частини мови і властиві їм способи словотворення?

- а) морфологія;
- б) синтаксис;
- в) лексикологія;
- г) морфеміка.

5. Як називається розділ граматики, який вивчає способи поєднання слів у словосполучення й речення, а також поєднання простих речень у складні?

- а) морфологія;
- б) синтаксис;
- в) лексикологія;
- г) морфеміка.

6. Граматичними значеннями відмінка, числа, роду, часу, способу, виду та ін. представлений

- а) план вираження;
- б) план змісту.

7. Як називається система однорідних граматичних значень?

- а) план вираження;
- б) план змісту;
- в) граматична категорія;
- г) парадигма.

8. Як називається абстрактне мовне значення, яке властиве рядам слів, словоформ, синтаксичних конструкцій і яке має в мові регулярне (стандартне) вираження?

- а) план вираження;
- б) план змісту;
- в) граматична категорія;
- г) граматичне значення.

9. Категорія активності/пасивності, комунікативної спрямованості, стверджуваності/заперечуваності, синтаксичного часу й синтаксичного способу на лежить до

- а) синтаксичних категорій;
- б) морфологічних категорій;
- в) лексичних категорій;
- г) словозмінних категорій.

10. Категорія роду прикметників належить до

- а) синтаксичних категорій;
- б) морфологічних категорій;
- в) лексичних категорій;
- г) словозмінних категорій.

11. Граматична категорія, як полягає в розподілі слів або форм за двома чи трьома класами, традиційно співвідносними з ознаками статі або їх відсутністю, називається

- а) категорією відмінка;
- б) категорією роду;
- в) категорією числа;
- г) категорією часу.

12. Граматична категорія імені, яка виражає його синтаксичні відношення до інших слів висловлювання, називається

- а) категорією відмінка;
- б) категорією роду;
- в) категорією числа;
- г) категорією часу.

13. Граматична категорія дієслова, що виражає суб'єктно-об'єктні відношення, називається

- а) категорією відмінка;
- б) категорією роду;
- в) категорією числа;
- г) категорією стану.

14. Граматична категорія дієслова, яка позначає відношення суб'єкта до дії мовця, називається

- а) категорією відмінка;
- б) категорією роду;
- в) категорією особи;
- г) категорією стану.

15. Граматична категорія дієслова, що виражає відношення названої дієсловом дії до дійсності з погляду мовця, називається

- а) категорією способу;
- б) категорією роду;
- в) категорією числа;
- г) категорією стану.

16. Вивченням граматичних властивостей слова займається

- а) лексикологія;
- б) морфологія;
- в) синтаксис;
- г) морфеміка.

17. Граматичні значення є

- а) універсальними для всіх мов світу;
- б) не є універсальними для всіх мов світу.

18. Форми інфінітива, дієприкметника, дієприслівника належать до

- а) особових форм;
- б) неособових форм.

19. У яких формах слів лексичне граматичне значення виражене різними словами?

- а) аналітичні;
- б) синтетичні.

20. Яке значення слова є індивідуальним, конкретним, основним, визначальним?

- а) лексичне;
- б) граматичне.

21. Не є синтетичним способом вираження граматичних значень

- а) афіксація;
- б) внутрішня флексія;
- в) наголос;
- г) інтонація.

22. Не є синтетичним способом вираження граматичних значень

- а) афіксація;
- б) внутрішня флексія;
- в) порядок слів;
- г) редуплікація.

23. Не є синтетичним способом вираження граматичних значень

- а) службові слова;

- б) внутрішня флексія;
- в) наголос;
- г) суплетивізм.

24. Не є аналітичним способом вираження граматичних значень

- а) редуплікація;
- б) службові слова;
- в) порядок слів;
- г) інтонація.

25. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) афіксація – утворення граматичних форм одного й того самого слова від різних коренів або від різних основ;
- б) внутрішня флексія – вираження граматичних значень морфологічним чергуванням;
- в) редуплікація – повне або часткове повторення кореня, основи, цілого слова без зміни звукового складу з частковою його заміною;
- г) наголос – фонетичне вираження граматичного значення.

26. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) афіксація – вираження граматичних значень за допомогою суфіксів, префіксів, закінчень тощо;
- б) суплетивізм – вираження граматичних значень морфологічним чергуванням;
- в) редуплікація – повне або часткове повторення кореня, основи, цілого слова без зміни звукового складу з частковою його заміною;
- г) наголос – фонетичне вираження граматичного значення.

27. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) афіксація – вираження граматичних значень за допомогою суфіксів, префіксів, закінчень тощо;
- б) внутрішня флексія – вираження граматичних значень морфологічним чергуванням;
- в) редуплікація – утворення граматичних форм одного й того самого слова від різних коренів або від різних основ;
- г) наголос – фонетичне вираження граматичного значення.

28. У котрому варіанті неправильно визначено спосіб вираження граматичних значень?

- а) стукнути (< стукати) – суфіксація;
- б) *англ.* sing (співаю), sang (співав) – внутрішня флексія;
- в) скликати (недоконаний вид), склікати (доконаний вид) – наголос;
- г) *індонез.* orang (людина) > orang-orang (orang²) (люди) – суплетивізм.

29. У котрому варіанті неправильно визначено спосіб вираження граматичних значень?

- а) прочитати (< читати) – суфіксація;
- б) *англ.* tooth (зуб), teeth (зуби) – інфіксація;
- в) брати (недоконаний вид), взяти (доконаний вид) – суплетивізм;
- г) *казах.* к,ызыл-к > к,ызыл-к,ызыл (найчервоніший) – редуплікація.

30. У котрому варіанті порядок слів не слугуватиме способом вираження граматичного значення?

- а) Сонце виглядає хмару;
- б) Буття визначає свідомість;
- в) Гнів викликає біль;
- г) Човен тягне буксир.

31. У котрому варіанті порядок слів слугуватиме способом вираження граматичного значення?

- а) Він хай читає;
- б) Ви будете читати;
- в) Я думаю;
- г) Червоні квіти.

32. *Бачу матір в садочку* (подано без розділових знаків) – на характер будови цього речення (простого чи складного) впливає

- а) порядок слів;
- б) інтонація;
- в) вживання службових слів;
- г) порядок слів та інтонація.

33. Інтонація як спосіб вираження граматичного значення впливає на групування членів речення у варіанті

- а) Діти виховані;
- б) Буття визначає свідомість;
- в) Він прийшов о першій;
- г) Співати довго не міг.

34. У котрому варіанті в реченні підкреслено слова, що характеризуються дериваційним граматичним значенням?

- а) Проблема частиномовної диференціації існувала ще з часів давніх індійських і грецьких граматик, у яких було виокремлено чотири частини мови;
- б) Тут повернулися на берег з далекого походу ведмеді і не виявили дівчину;
- в) Росте конвалія в лісі, любить затишні тіністі місця, цвіте в нашій місцевості на початку травня;
- г) Конвалію використовують у фармацевтичній промисловості для виготовлення ліків, а також як декоративну квітку.

35. У котрому варіанті в реченні усі підкреслені слова характеризуються дериваційним граматичним значенням?

- а) Однак цей прошарок видався мені зовсім нецікавим, ніби чистий аркуш паперу, і я полинула далі вгору;
- б) Я добре пам'ятаю день і ту мить, коли з'явилася на світ;
- в) З порога я ступила в невеликий човник і зрозуміла, що плескіт води чувся не випадково – обабіч повільно текла прозора густа ріка;
- г) Потім у садочку був карантин, і я цілими днями тинялася у дворі.

36. У котрому варіанті в реченні всі підкреслені слова характеризуються дериваційним граматичним значенням?

- а) І тоді на весь будинок лунав його п'яний голос й удари у двері;
- б) Саня з усіх сил уперся головою в люк і з неймовірними зусиллями трохи підважив його;
- в) Бабуся, яка мирно читала книжку в кріслі перед балконом, закричала так, що мені захотілося назад на горище;
- г) Принаймні так мені пояснили батьки, і я вдала, що повірила в цю жалюгідну брехню.

37. Знайдіть неправильне твердження щодо характеристики лексико-граматичних категорій (ЛГК)

- а) ЛГК взаємодіють із пов'язаними з ними граматичними категоріями;
- б) ЛГК об'єднуються за спільною семантичною ознакою;
- в) ЛГК завжди мають формальне морфологічне вираження;
- г) ЛГК можуть мати і можуть не мати протиставлені всередині розряду ряди форм.

38. У котрому варіанті всі слова репрезентують лексико-граматичні розряди (категорії)?

- а) учнівство, умиватися, стипендія;
- б) Київ, аспірин, обніматися;
- в) дієслово, істота, Чернівці;
- г) зілля, Зевс, мелодія.

39. У котрому варіанті правильно охарактеризовано граматичні форми?

- а) *думатиму, most beautiful* – синтетичні форми;
- б) *хай думає, найдомепніший* – аналітичні форми;
- в) *I am writing, I will write* – аналітичні форми;
- г) *I helped, I will help* – синтетичні форми.

40. У котрому варіанті неправильно охарактеризовано граматичну форму?

- а) *писатиму* – синтетична форма;
- б) *more difficult* – аналітична форма;
- в) *I was writing* – аналітична форма;
- г) *I will write* – синтетична форма.

Тема № 8. МОРФЕМНА СИСТЕМА МОВИ. БУДОВА СЛОВА

1. Залежно від ролі афікси поділяються на

- а) корені та афікси;
- б) словотворчі та формотворчі;
- в) нульові і суперсегментні.

2. Афікси, що служать для утворення нових слів, називаються

- а) сегментні;
- б) несегментні;
- в) словотворчі;
- г) формотворчі.

3. У формах *зробила, синіший* зафіксовані

- а) словотворчі афікси;
- б) формотворчі афікси.

4. Афікс, що стоїть між двома коренями і служить для зв'язку цих коренів у одному складному слові, називається

- а) префікс;
- б) постфікс;
- в) інфікс;
- г) інтерфікс.

5. Афікс, вставлений у середину кореня, називається

- а) префікс;
- б) постфікс;
- в) інфікс;
- г) інтерфікс.

6. Морфем наголосу і морфем тону належать до морфем

- а) нульових;
- б) суперсегментних;
- в) сегментних.

7. У словах *козацький, читацький, прилуцький* представлено явище

- а) фузія;
- б) абревіація;
- в) суплетивізм.

8. У словах *він – його, погано – гірше* представлено явище

- а) фузія;
- б) абревіація;
- в) суплетивізм.

9. Яка морфема є словозмінною?

- а) префікс;
- б) суфікс;
- в) корінь;
- г) флексія.

10. Для чого слугують суфікси?

- а) для утворення нових слів;
- б) для утворення форм слів;
- в) для зміни лексичного і граматичного значення слова;
- г) для утворення нових слів або форм слів.

11. У котрому рядку всі слова мають однакову будову?

- а) по-сусідськи, застрахувати, перекопати, розписка;
- б) відіслати, небезпека, перечитати, безграмотний;
- в) безпартійний, безбарвний, безмежний, беззбройний;
- г) підтримати, підпис, піддубник, підзвіт, підкоп.

12. Морфема – це

- а) одна з найменших значущих одиниць мови;
- б) найменша неподільна значуща одиниця мови;
- в) мінімальна комунікативна одиниця;
- г) мінімальна номінативна одиниця.

13. За допомогою морфеми

- а) формується лише лексичне значення слова;
- б) формується лише граматичне значення слова;
- в) формуються лексичне й граматичне значення слова;
- г) формується лише матеріальне втілення слова.

14. Позначте неправильне твердження

- а) поділ морфеми на менші значущі елементи неможливий;
- б) морфема – значущий складник слова, а фонема лише матеріальна його реалізація;
- в) морфему можна поділити на фонему, які мають план вираження і план змісту;
- г) морфема виявляє свою якість лише у сполученні з іншими морфемами.

15. У словах *вік, ліс, ніс* виокремлюють

- а) наявну (матеріально виражену) і нульову морфему;
- б) лише наявну морфему (матеріально виражену);
- в) три морфеми;
- г) чотири морфеми.

16. Морфеми не можуть виражати значення

- а) основне (лексичне);
- б) дериваційне;
- в) реляційне;
- г) фатичне.

17. У котрому варіанті твердження помилкове?

- а) дериваційне значення морфеми доповнює його речове значення, уточнює, конкретизує його, надаючи нового значення або семантичного відтінку;
- б) реляційне значення – лексичне значення, яке вказує на відношення між словами в реченні;
- в) морфема може варіюватися;
- г) морфема є двосторонньою одиницею.

18. Повний збіг морфеми та складу, кореня та слова характерний для

- а) англійської, німецької, французької та деяких інших флективних мов;
- б) китайської, тибетської, малайської та деяких інших кореневих мов;
- в) турецької, угорської, японської та деяких інших аглютинативних мов;
- г) інкорпоруючих мов.

19. Морфеми поділяють на такі два види:

- а) корінь та афікси;
- б) афікси й флексію;
- в) афікси й конфікси;
- г) корінь та несегментні морфеми.

20. У котрому варіанті твердження помилкове?

- а) корінь – основна смислова частина слова, що несе в собі лексичне значення і є стрижневою в споріднених словах;
- б) корінь не обов'язково наявний у кожному слові, відповідно корені кількісно обмежені;
- в) фонетичні видозміни однієї морфеми називають варіантами морфем, або аломорфами;
- г) слово може мати у своєму складі два і більше коренів.

21. У котрому варіанті твердження помилкове?

- а) префікс – афікс, який стоїть перед коренем;
- б) на префікси багаті українська, білоруська, німецька, англійська, італійська, румунська та деякі інші;
- в) відсутні префікси у фінно-угорських, тюркських, монгольських та ін. мовах;
- г) слово може мати у своєму складі лише один префікс.

22. У котрому варіанті твердження правильне?

- а) суфікс – афікс, який стоїть після кореня або після іншого суфікса перед закінченням;
- б) суфікс – афікс, який стоїть перед коренем або після префікса;
- в) суфікс – афікс, який стоїть після кореня перед постфіксом;
- г) суфікс – афікс, який стоїть після префікса перед закінченням.

23. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) флексія – змінний афікс, який стоїть у кінці слова;
- б) флексію не можна усунути зі складу слова без руйнування його цільнооформленості;
- в) флексію можна усунути зі складу слова без руйнування його цільнооформленості;
- г) флексія виражає синтаксичні відношення між словами у словосполученні й реченні.

24. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) флексія – змінний афікс, який стоїть у кінці слова;
- б) постфікс – афікс, що розташований після закінчення;
- в) інтерфікс – афікс, що вставляється в середину кореня;
- г) циркумфікс – перерваний афікс, який охоплює корінь з обох боків.

25. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) флексія – змінний афікс, який стоїть у кінці слова;
- б) постфікс – афікс, що розташований після закінчення;
- в) інфікс – афікс, що вставляється в середину кореня;
- г) трансфікс – перерваний афікс, який охоплює корінь з обох боків.

26. У котрому варіанті підкреслені афікси є словотворчими?

- а) писалии, кожухом;
- б) дубии, дідови;
- в) чесний, чеснищий;
- г) садивник, садок.

27. У котрому варіанті підкреслені афікси є словотворчими?

- а) читалаа, брати;
- б) воріженьки, Лубни;
- в) грибовий, грибокок;
- г) пишу, напишу.

28. У котрому варіанті всі підкреслені афікси є формотворчими?

- а) зроблений, пишнищий;
- б) дубки, дідусь;
- в) чесність, чеснищий;
- г) садивник, садок;

29. У котрому варіанті всі підкреслені афікси є формотворчими?

- а) сусіднй, носовий;
- б) основний, чесніший;
- в) чесний, відкуп;
- г) садів, стукнути;

30. У словах *жир*, *мир* морфемний склад зазнав зміни

- а) перерозкладу;
- б) опрощення;
- в) ускладнення;
- г) накладання.

31. У словах *внутрішній*, *республіка* морфемний склад зазнав зміни

- а) перерозкладу;
- б) опрощення;
- в) ускладнення;
- г) накладання.

32. У словах *подушка*, *червоний* морфемний склад зазнав зміни

- а) перерозкладу;
- б) опрощення;
- в) ускладнення;
- г) накладання.

33. У словах *дар*, *знак* морфемний склад зазнав зміни

- а) перерозкладу;
- б) опрощення;
- в) ускладнення;
- г) накладання.

34. У словах *зонтик*, *клинок* морфемний склад зазнав зміни

- а) перерозкладу;
- б) опрощення;
- в) ускладнення;
- г) накладання.

35. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) морфеміка вивчає вичленування морфем, їхню класифікацію і структуру;
- б) морфеміка вивчає морфемну варіантність, особливість морфемних стиків;
- в) морфеміка вивчає закони утворення похідних слів від інших спільнокореневих;
- г) морфеміка вивчає типи морфемосполучень, різні процеси спрощення та перерозподілу в складі морфем.

Тема № 9. СЛОВОТВІРНА СИСТЕМА МОВИ

1. У котрому рядку всі слова утворено одним і тим самим способом?
 - а) правнук, беззвучний, співзвучний, звуковий, прозвучати;
 - б) прикомірок, припічок, запічок, безталанний, безтурботний;
 - в) обійти, дійти, вийти, розійтись, підійти, перейти, відійти;
 - г) безіменний, іменитий, іменуватися, перейменовувати.

2. Визначте, у котрому рядку дієслова утворені префіксальним способом?
 - а) віддати, недотримати, обмірковувати;
 - б) витерти, перегріти, нагримати, згрупувати;
 - в) розв'язувати, недописати, відгадати, затушити;
 - г) звеличити, сповістити, обвітрити, перевищити.

3. У котрому рядку всі слова утворено способом складання?
 - а) машинобудування, металопрокатний, теплохід, електротехніка;
 - б) націоналізація, нафтоналивний, плотогон, визволення;
 - в) електродвигун, теплохід, століття, екс-чемпіон, півгривні;
 - г) роликопідшипник, полумисок, англієць, двобічний.

4. У котрому рядку всі слова утворено суфіксальним способом?
 - а) монтажник, монтерський, монологічний, надійний;
 - б) ніжність, письменник, приварити, напарник, парковий;
 - в) передрукувати, надрукувати, недопекти, надписати;
 - г) консервувати, кінський, некритичність, зменшитися, методичність.

5. У котрому рядку всі слова утворені префіксально-суфіксальним способом?
 - а) безшовний, міжшкільний, оподаткувати, підберезник, передпокій;
 - б) видолинок, одвірок, переярок, безтурботний, окрилити;
 - в) зекономити, піддослідний, відтінити, притиснути, по-українськи.

6. У котрому рядку не всі слова утворені способом складання основ, слів та їх частин?
 - а) місцеперебування, картоплесаджалка, велоспорт, Дніпрогес, дороговказ;
 - б) водостійкий, новобудова, агітбригада, голомозий, чужинець;
 - в) райвно, загс, комбат, профспілка, БЮТ, птахоферма.

7. Словотвір розрізняють
 - а) описовий та експериментальний;
 - б) теоретичний і практичний;
 - в) діахронний і синхронний;
 - г) формальний і практичний.

8. Морфемний аналіз передбачає

- а) визначення у слові твірної основи;
- б) виділення у слові всіх усіх елементів і встановлення їхніх значень;
- в) визначення способу творення слова;
- г) встановлення всіх етапів еволюції форми слова.

9. Діахронний словотвір НЕ вивчає

- а) шляхи виникнення похідних слів у різні періоди розвитку мови;
- б) первісну словотворчу структуру похідних слів;
- в) історичні зміни у словотворчій структурі похідних слів у різні періоди розвитку мови;
- г) систему словотвірних засобів на певному етапі розвитку мови.

10. Синхронний словотвір вивчає

- а) шляхи виникнення похідних слів у різні періоди розвитку мови;
- б) первісну словотворчу структуру похідних слів;
- в) систему словотвірних засобів на певному етапі розвитку мови;
- г) історичні зміни у словотворчій структурі похідних слів у різні періоди розвитку мови.

11. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) слово, що слугує основою утворення нового слова, називається твірною основою;
- б) частину твірного слова, що входить до складу нового (похідного), називають твірною основою;
- в) спільнокореневі слова, розташовані відповідно до послідовності їхнього утворення, формують словотвірний ланцюжок;
- г) подібні моделі словотворення (з однаковими формально-семантичними схемами творення похідних, що характеризується належністю мотивуючих слів до однієї частини мови, формально й семантично тотожним словотворчим формантом) становлять словотвірний тип.

12. У котрому варіанті подана слова, що становлять один словотвірний тип?

- а) котик, зонтик, братик;
- б) телятник, курятник, лісник;
- в) співун, хитрун, дикун;
- г) гітарист, флейтист, бандурист.

13. Розрізняють такі способи словотворення:

- а) семантичні й асемантичні;
- б) морфологічні й неморфологічні;
- в) синтетичні й аналітичні;
- г) афіксий і лексичний.

14. У котрому варіанті подано приклад морфологічного способу словотворення?

- а) зірвиголова;
- б) життєдайність;
- в) наречена;
- г) майбутнє.

15. У котрому варіанті подано приклад морфологічного способу словотворення?

- а) зірвиголова;
- б) Береза (*прізвище*);
- в) наречена;
- г) іванофранківець.

16. У котрому варіанті неправильно визначено спосіб словотворення?

- а) супутник (апарат) – лексико-семантичний;
- б) безмежність – префіксально-суфіксальний;
- в) наречена – морфолого-синтаксичний;
- г) приручити – префіксально-суфіксальний.

17. У котрому варіанті неправильно визначено спосіб словотворення?

- а) хрещена – лексико-семантичний;
- б) підсніжник – префіксально-суфіксальний;
- в) наречена – морфолого-синтаксичний;
- г) перекотиполе – лексико-синтаксичний.

18. До неморфологічних способів словотворення належить

- а) афіксація;
- б) лексико-синтаксичний;
- в) аббревіація;
- г) словоскладання.

19. Слова *перекотиполе*, *добраніч*, *зірвиголова* утворилися

- а) основословоскладанням;
- б) словоскладанням;
- в) лексико-синтаксичним способом;
- г) морфолого-синтаксичним.

20. Слова *минуле*, *теперішнє*, *майбутнє*, утворилися

- а) основословоскладанням;
- б) словоскладанням;
- в) лексико-синтаксичним способом;
- г) морфолого-синтаксичним.

Тема № 10. МОРФОЛОГІЧНА СИСТЕМА. ЧАСТИНИ МОВИ

1. Наявність однакових граматичних категорій, форм зміни слів притаманний для

- а) семантичного критерію;
- б) морфологічного критерію;
- в) синтаксичного критерію.

2. Наявність спільного лексичного значення чи його відсутність притаманний для

- а) семантичного критерію;
- б) морфологічного критерію;
- в) синтаксичного критерію.

3. Хто уперше виділив частини мови?

- а) давньоіндійські граматисти Яска і Паніні;
- б) давньогрецькі філософи Демокрит і Платон;
- в) Арістотель.

2. Для якої частини мови притаманне граматичне значення предметності?

- а) іменник;
- б) прикметник;
- в) числівник;
- г) займенник.

5. Як називається службове слово у деяких мовах для вираження роду, числа, відмінка, означеності чи неозначеності іменника?

- а) прийменник;
- б) сполучник;
- в) частка;
- г) артикль.

6. Як називається службова частина мови, за допомогою якої здійснюється зв'язок між синтаксичними одиницями (членами речення і членами складного речення) і виражаються смислові відношення між ними?

- а) прийменник;
- б) сполучник;
- в) частка;
- г) артикль.

7. Як називається службова частина мови, яка надає членам речення чи реченням додаткових смислових, емоційно-експресивних чи модальних відтінків, а також бере участь у творенні морфологічних форм і нових слів?

- а) прийменник;
- б) сполучник;

- в) частка;
- г) артикль.

8. З яким ученим пов'язується європейська теорія частин мови?

- а) Яска і Паніні;
- б) Демокріт і Платон;
- в) Арістотель.

9. Хто з мовознавців відносив до частин мови тільки повнозначні слова?

- а) В.Виноградов;
- б) О.Потебня;
- в) Ф. де Соссюр.

10. У котрому рядку всі іменники належать до одного роду?

- а) аромат, боєць, верф, горобець, слоненя;
- б) білчєня, немовля, листя, драже, дівча;
- в) адреса, тїнь, любов, тюль, толь.

11. У котрому рядку всі іменники належать до одного роду?

- а) дитя, орля, рілля, гілля, Микола;
- б) пальто, слово, таксі, меню, пюре;
- в) міледі, фрау, поміч, Ілля, гривня.

12. У котрому рядку не всі іменники можуть мати форму і однини, і множини?

- а) гори, річки, ходіння, Київ, озера;
- б) рівень, гілка, комаха, будинок, слово;
- в) книга, читач, пісня, вірш, викладач.

13. У котрому рядку всі слова є прикметниками?

- а) чотирьохкамерний, трьохсотий, горішній, гордий;
- б) горілчаний, гористий, гривастий, чий, якийсь;
- в) материн, батьківський, патріотичний, однокімнатний;
- г) охайний, будь-який, громадський, губатий, гумористичний;
- д) кожний, даремний, доменний, десятковий, джерельний.

14. Визначте, у котрому рядку подано правильно форми вищого й найвищого ступенів порівняння прикметників

- а) моторніший, більш зеленіший, гарніюсінський, найсильніший, ближчий;
- б) найтихіший, більш елегантний, красивіший, тонший, найбільш зібраний;
- в) тонюсінський, жовтавіший, презлющий, худіший, найвірніший.

15. Визначте, у котрому рядку подано правильно форми вищого й найвищого ступенів порівняння прикметників

- а) найчіткіший, найбільш талановитий, дружніший, глибший;

- б) товстуватий, гострокриліший, блакитніший, солідніший, більш солодкий;
- в) чорнявіший, найспокійніший, чистіший, здоровенніший, товстіший.

16. У котрому рядку всі слова є займенниками?

- а) десь, хтось, всякий, котрий, ми;
- б) деякий, чий, кожний, ніякий, що, стільки, скільки;
- в) весь, кудись, я, хто? казна-що;
- г) хто-небудь, хтозна-де, він, цей, той.

17. У котрому рядку всі слова є займенниками?

- а) скільки, жодний, де-небудь, ніхто, цей, там;
- б) завтрашній, який, нічий, їхній, тут, він;
- в) ви, хтозна-який, чий, хтось, ніхто, наш;
- г) деякий, дехто, всюди, хто, весь, свій.

18. У котрому рядку представлені лише особові форми дієслова?

- а) читатимуть, поглянуть, спішу, думай, зупинився, ходив би;
- б) їдете, бачила, сядь, темніє, зроблю, берегли б;
- в) спішать, читай, ходять, сплю, писатимете, дивляться.

19. У котрому рядку всі слова належать до прийменників?

- а) протягом, завдяки, поперед, поміж, в, для;
- б) незалежно від, начебто, причому, лише;
- в) з-за, мов, нехай, якщо, ледве;
- г) щасливо, добрий вечір, бувайте здорові.

21. У традиційному мовознавстві переважає думка, що частини мови виокремлюються на основі таких чотирьох принципів:

- а) фонетичного, морфологічного, синтаксичного, словотвірного (допоміжного);
- б) семантичного, морфологічного, синтаксичного, словотвірного (допоміжного);
- в) фонетичного, лексичного, граматичного, словотвірного (допоміжного);
- г) фонетичного, лексичного, морфологічного, синтаксичного.

22. У котрому варіанті подано правильне твердження?

- а) частини мови – сукупність слів, об'єднаних смисловими й граматичними зв'язками;
- б) частини мови – великі за обсягом лексико-граматичні класи слів, об'єднані спільністю загального граматичного значення і його формальних показників;
- в) частини мови – великі за обсягом лексико-граматичні класи слів, об'єднані спільністю лексичного значення;
- г) частини мови – великі за обсягом лексико-граматичні класи слів, що є головним засобом формування, вираження й повідомлення думки.

23. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) семантичний критерій передбачає віднесення до однієї частини мови слів із спільним загальним граматичним значенням (наприклад, предметність, дія, якість тощо);
- б) формально-граматичний (морфологічний) критерій враховує своєрідність морфем і їхню здатність сполучуватися для утворення відповідних частин мови;
- в) синтаксичний критерій передбачає здатність слова стояти в реченні в однакових синтаксичних позиціях і виконувати однакові синтаксичні функції;
- г) словотвірний критерій враховує властивий певній частині мови (лише їй) набір словотвірних моделей та інвентар словотвірних засобів.

24. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) іменник має узагальнене значення предметності, яке може реалізуватися в категоріях роду, числа та відмінка, означеності/неозначеності;
- б) прикметнику властиве граматичне значення ознаки (якості або властивості); прикметник має категорії роду, числа і відмінка, залежні від поєднуваного з ним іменника, має також супутні ознаки якості/відносності і ступенів порівняння;
- в) дієслово характеризується узагальненим значенням процесу (дії або стану) і наявністю граматичних категорій особи, числа, часу, способу, виду та стану;
- г) прислівник має граматичне значення "ознака ознаки", не змінюється і не має граматичних категорій.

25. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) в англійській та болгарській мовах іменнику притаманна граматична категорія означеності/неозначеності;
- б) іменники здатні приєднувати прикметники й дієслова;
- в) найтиповіша синтаксична функція іменника – підмет і додаток;
- г) іменники характеризуються широким колом об'єктів і мовленнєвою перемінністю значення, відповідно завжди мають контекстуально зумовлений зміст.

26. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) прикметник позначає узагальнені ознаки і властивості предметів, явищ;
- б) залежність прикметника від іменника реалізується у формі узгодження (наприклад в українській мові) або позиційно (як в англійській мові);
- в) первинна синтаксична функція прикметника – означення або обставина;
- г) в українській мові прикметник граматично залежить від іменника.

27. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) дієслово характеризується граматичним значенням динамічного процесу (дії або стану);

- б) крім власне дієслів, існують ще вербоїди;
- в) дієслово в усіх мовах характеризується наявністю граматичних категорій особи, числа, роду, часу, способу, виду і стану;
- г) первинна синтаксична функція дієслова – присудок.

28. Має граматичне значення предметності, яке реалізується в категоріях роду, числа та відмінка (за наявності тих категорій у мові)

- а) іменник;
- б) прикметник;
- в) займенник;
- г) дієслово.

29. Має граматичне значення ознаки (якості або властивості)

- а) іменник;
- б) прикметник;
- в) займенник;
- г) дієслово.

30. Характеризується граматичним значенням процесу (дії або стану)

- а) іменник;
- б) прикметник;
- в) займенник;
- г) дієслово.

31. Має граматичне значення «ознака ознаки»

- а) іменник;
- б) прикметник;
- в) займенник;
- г) прислівник.

32. Не називають предмет безпосередньо, а вказують на нього, тобто виконують дейктичну функцію

- а) іменники;
- б) прикметники;
- в) займенники;
- г) числівники.

33. Завжди пов'язані з конкретним мовленнєвим актом

- а) іменники;
- б) прикметники;
- в) займенники;
- г) числівники.

34. Характеризуються широким колом об'єктів і мовленнєвою перемінністю значення, тобто завжди мають контекстуально зумовлений зміст

- а) іменники;
- б) прикметники;
- в) займенники;
- г) числівники.

35. Інфінітив, супін, герундій, дієприкметник, дієприслівник – це

- а) вербоїди;
- б) аглютинативи;
- в) артиклі;
- г) модальні слова.

36. У котрому варіанті всі підкреслені слова є службовими частинами мови?

- а) Проте в Червоному морі комишу зовсім немає, тоді як у болотяних околицях лагун його росте багато;
- б) Якщо Біблейське Ям-Суф і є Гіркі озера, то чудо Мойсея має пояснення;
- в) Ізраїльтяни могли легко перейти болото, скориставшись мілким бродом та вузькими смугами суші;
- г) Зате єгиптяни на своїх колісницях, мабуть, потрапили до трясовини і загрузли.

37. У котрому варіанті всі підкреслені слова є службовими частинами мови?

- а) Тільки в Новому Завіті трапляються пояснення, ніби йдеться про Червоне море;
- б) Море, що його ізраїльтяни перейшли, не замочивши ніг, давньоєврейською мовою звалося Ям-Суф, що в перекладі означає «море комишу»;
- в) Тепер у цій місцині знаходиться Суецький канал, проте колись тут були мілкі пойми, перерізані драговиною та вузькими смугами суші;
- г) Три тисячі років тому західні береги Червоного моря, що нині сягають Суєца, простягалися значно далі на північ, аж до Гірких озер.

38. У котрому варіанті всі підкреслені слова є службовими частинами мови?

- а) Спочатку Мойсей повів ізраїльтян старим караванним шляхом уздовж берегів Середземного моря;
- б) Пізніше мандрівники, остерігаючись охоронців приморських фортець, звернули зі шляху на південь, у пустелю;
- в) Тим часом розгніваний фараон на чолі шестисот бойових колісниць кинувся за втікачами навздогін;
- г) Сповнені відчаю люди дивилися на воїнів, що неухильно наближалися до них.

39. У котрому варіанті всі підкреслені слова є вербоїдами?

- а) Над нею мчать швидко розметані хмари, і важко позбутися уяви, що будова не рухається й не пливе кудись у далеч за Дніпро;

- б) Дорка рушила сюди просто з вокзалу, ще не знайшовши притулку, не питаючи адреси лікувальних закладів;
- в) Дівчина відчула, яка вона стомлена, як хочеться спати;
- г) На вулицях, нагрітих за день, було не холодно.

40. У котрому варіанті всі підкреслені слова є вербоїдами?

- а) Шевченко обігнув церкву й пішов курною вулицею, заваленою сміттям;
- б) Далі пішли дерев'яні, потемнілі від часу хати уральських козаків;
- в) Ще далі – жалюгідні подоби людського житла, непобілені, обмазані глиною;
- г) Неосяжний степ замкнув навколо нього свою круглу пласку чашу, вкриту блакитною півкулею неба.

Тема № 11. СИНТАКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ

1. Мінімальна одиниця спілкування називається

- а) словосполученням;
- б) реченням;
- в) фраземою;
- г) комунікацією.

2. Підрядні зв'язки поєднують

- а) рівноправні граматичні компоненти;
- б) нерівноправні граматичні компоненти.

3. Атрибутивне словосполучення, яке складається з двох іменників, перший з яких є означенням, а друге – головним словом, називається

- а) узгодження;
- б) керування;
- в) прилягання;
- г) ізафет.

3. Засобом, який перетворює слово в речення, є

- а) структурні схеми речень;
- б) інтонація;
- в) невербальні засоби спілкування;
- г) словосполучення.

4. Правильними і хибними можуть бути

- а) речення;
- б) судження;

- в) словосполучення;
- г) лексеми.

5. Ставлення мовця до висловлювання називається

- а) модальністю;
- б) предикативністю;
- в) комунікативною одиницею;
- г) бажаним результатом.

6. Цілісність, предикативність, інтонаційна оформленість є ознаками

- а) речення;
- б) судження;
- в) словосполучення;
- г) лексеми.

7. Синтаксична одиниця, що складається з двох і більше повнозначних слів, об'єднаних підрядним граматичним зв'язком для вираження єдиного, але розчленованого поняття, називається

- а) словосполученням;
- б) реченням;
- в) синтаксемою;
- г) підрядним словосполученням.

8. За ступенем злитості компонентів словосполучення поділяють на

- а) прості і складні;
- б) вільні і сталі;
- в) іменні, дієслівні, прислівникові.

9. За цього типу підрядного зв'язку залежний компонент є незмінним словом і змістово підпорядковується головному

- а) узгодження;
- б) керування;
- в) прилягання;
- г) ізафет.

10. Такий вид підрядного зв'язку передбачає, що залежний компонент набуває тільки тих граматичних значень граматичної форми, яких вимагає головний компонент

- а) узгодження;
- б) керування;
- в) прилягання;
- г) ізафет.

11. Цілісність, предикативність, інтонаційна оформленість є ознаками

- а) речення;
- б) судження;
- в) словосполучення;
- г) лексеми.

12. Ключова ознака речення, яка виражає відношення змісту повідомлюваного до дійсності, називається

- а) модальністю;
- б) предикативністю;
- в) комунікативною одиницею;
- г) бажаним результатом.

13. За характером зв'язку з дійсністю речення поділяють на

- а) розповідні, питальні та спонукальні;
- б) прості і складні;
- в) стверджувальні та заперечні;
- г) сполучникові і безсполучникові.

14. За наявністю формально виражених засобів зв'язку між частинами речення поділяють на

- а) розповідні, питальні та спонукальні;
- б) прості і складні;
- в) стверджувальні та заперечні;
- г) сполучникові і безсполучникові.

15. У якому рядку всі словосполучення належать до зв'язку узгодження?

- а) приємний на вигляд, ясний місяць, хороший парубок, приємні зовнішність;
- б) цвіт вишні, почуття радості, гуцульська вишивка, відчинене вікно;
- в) білі хмарки, білий вірш, золота середина, багатий урожай.

16. У якому рядку всі словосполучення належать до зв'язку керування?

- а) цвіт вишні, приємний на вигляд, опанувати техніку, радіти без причини;
- б) наказав розійтись, коники викидати, мені сумно, підготовка до іспитів;
- в) піднятися на горище, зимовий день, дуже слизько, їзда верхи.

17. У якому рядку всі словосполучення належать до зв'язку прилягання?

- а) найперше слово, музичний супровід, опанувати техніку, дуже тихо;
- б) їзда верхи, розмовляти голосно, трохи сумний, залишити напризволяще;
- в) гора кавунів, перегортаючи сторінки, відповідає думаючи, радий бачити.

18. Що вивчає синтаксис?

- а) сполучуваність слів чи слівформ у реченні;
- б) будову словосполучень і речень;

- в) граматичне значення слівосполучень у реченні;
- г) будову і граматичне значення слівосполучень і речень.

19. У котрому рядку всі подані одиниці не належать до слівосполучень?

- а) зайти поговорити, проти вітру, наказав розійтись, сидить собі;
- б) золота середина, мені сумно, можу заперечити, білі хмарки;
- в) буду працювати, поблизу школи, ахіллесова п'ята, коники викидати.

20. У котрому рядку всі подані одиниці не належать до слівосполучень?

- а) золота середина, більш забезпечений, хай заспівають, водити за ніс;
- б) будемо працювати, зимовий день, посеред кімнати, можу заперечити;
- в) біля будинку, купив подарунок, неймовірні пригоди, хтось із нас.

21. Слівосполучення – це поєднання

- а) двох і більше слів;
- б) двох повнозначних слів;
- в) двох і більше повнозначних слів;
- г) двох повнозначних і службових слів.

22. У котрому рядку усі слівосполучення складні?

- а) буду працювати сумлінно, лагідна і тиха розмова;
- б) пісня про літо і кохання, бажання і вміння переконувати, зайшов із Ольгою та Дмитром;
- в) розуміти Олександра Вікторовича, в її книзі, дивитися довго вгору;
- г) на синій холодній хвилі, край битого шляху, поезія Ліни Костенко.

23. У котрому рядку запропоновано лише синтаксично невірні слівосполучення?

- а) крокодилячі сльози, білий гриб, кожен із нас;
- б) багато бажань, Чорне море, сформулювати запитання, коники викидати;
- в) вияв великої поваги, гостра на язик, золота осінь;
- г) приємна розмова, один із них, мати з батьком, щось неймовірне.

24. Назвіть рядок, у котрому запропоновано лише предикативні слівосполучення

- а) весна засміялася, тихо блимали, яскраві зорі, моя вдача;
- б) полилася пісня, ніч зоряна, я студентка, дівчина засміялася;
- в) вартий уваги, шумить море, він лікар, люди прекрасні;
- г) небо і земля, море блакитне, небо плаче, крик журавлів.

25. Назвіть рядки, у котрих слівосполучення однотипні за способом синтаксичного зв'язку

- а) тремтячи від щастя; запалене багаття, один серед лісу, ішов повільно;
- б) житимеш вічно, дуже привітно, намагання змовчати;

- в) ледве впізнав, на вершині пагорба, ніжний шепіт, гідний уваги;
- г) поцілував у руку, п'ять років, здійснення мрій.

26. Який синтаксичний зв'язок у таких словосполученнях – у *трьох кишнях, на цьому місці, з усіма фактами*?

- а) узгодження;
- б) керування;
- в) прилягання;

27. Встановіть тип словосполучення *спогад про минуле* за зв'язком, відношеннями та стрижневим словом

- а) керування, об'єктно-атрибутивне, іменникове;
- б) керування, об'єктне, дієслівне;
- в) узгодження, атрибутивне, прикметникове;
- г) прилягання, об'єктно-обставинне, прикметникове.

28. Скільки простих словосполучень у реченні *Влітку пекуче сонце випалює все навкруги*?

- а) чотири;
- б) шість;
- в) три;
- г) п'ять.

29. У котрому варіанті неправильне твердження?

- а) слово і словосполучення виконують комунікативну функцію;
- б) як і слово, словосполучення може бути членом синонімічного ряду;
- в) словосполучення під час вербального спілкування творяться за певною моделлю, схемою, яку допускає певна мова;
- г) словосполучення виконує конструктивну функцію, структуруючи мовлення, створюючи основи для ширших конструкцій.

30. У котрому варіанті твердження неправильне?

- а) словосполучення за будовою бувають прості, складні та складені;
- б) за ступенем злитості компонентів словосполучення бувають вільні й невольні;
- в) за частиномовною належністю словосполучення бувають іменні, дієслівні, прислівникові;
- г) іменні словосполучення поділяються на іменникові, прикметникові, числівникові, займенникові.

31. Ізафет є різновидом

- б) прилягання;
- в) узгодження;
- в) керування;
- г) предикативного зв'язку.

32. Ізафет характерний для

- а) романських і германських мов;
- б) мов тюркської мовної сім'ї, іранської групи індоєвропейської мовної сім'ї;
- в) фінно-угорських мов;
- г) мов афразійської мовної сім'ї.

33. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) комунікативність є однією з найважливіших ознак речення;
- б) комунікативність передбачає вербальне спілкування, вирішення комунікативних завдань і реалізацію комунікативних намірів;
- в) комунікативність характерна для окремих слів і словосполучень;
- г) комунікативність як ознака речення передбачає його здатність вхолити до будь-яких форм спілкування.

34. У котрому варіанті подано неправильне твердження?

- а) речення – це не проста сукупність слів, а є семантично й структурно взаємопов'язаною їхньою послідовністю, з якої формується зміст висловлення;
- б) предикативність – визначальна ознака речення, яка виражає відношення змісту повідомлюваного до дійсності;
- в) категорії часу, особи, модальності є засобами вираження структурної й семантичної цілісності;
- г) засобами реалізації модальності є форми способу дієслова, інтонація, модальні слова і частки.

35. У котрому варіанті подано правильне твердження?

- а) ознака предикативності властива лише реченню;
- б) ознака предикативності властива слову, словосполученню й реченню;
- в) ознака предикативності властива лише слову;
- г) ознака предикативності властива лише складному реченню.

36. Інтонація як складний комплекс звукових мовних засобів не охоплює

- а) мелодику;
- б) наголос;
- в) павзи;
- г) модальність.

37. Інкорпорація – це

- а) зв'язок між словами в словосполученні, який виражається позиційно;
- б) поєднання слів-коренів, сукупність яких оформлюється службовими елементами;
- в) синтаксична побудова, яка вимагає дистантного розташування найтісніше пов'язаних слів;

г) атрибутивне словосполучення, яке складається з двох іменників, перший з яких є означенням, але показник зв'язку знаходиться в другому (стрижневому) слові.

38. Замикання – це

а) зв'язок між словами в словосполученні, який виражається позиційно;

б) поєднання слів-коренів, сукупність яких оформлюється службовими елементами;

в) синтаксична побудова, яка вимагає дистантного розташування найтісніше пов'язаних слів;

г) атрибутивне словосполучення, яке складається з двох іменників, перший з яких є означенням, але показник зв'язку знаходиться в другому (стрижневому) слові.

39. У котрому варіанті подано правильну характеристику словосполучення *працювати влітку*?

а) за будовою – просте, зв'язок підрядний, прилягання, відношення обставинні;

б) за будовою – просте, зв'язок підрядний, керування, відношення обставинні;

в) за будовою – просте, зв'язок підрядний, узгодження, відношення обставинні;

г) за будовою – просте, зв'язок підрядний, прилягання, відношення атрибутивні.

40. У котрому варіанті подано правильну характеристику словосполучення *вишня під вікном*?

а) за будовою – просте, зв'язок підрядний, узгодження, відношення об'єктні;

б) за будовою – просте, зв'язок підрядний, керування, відношення атрибутивно-обставинні;

в) за будовою – просте, зв'язок сурядний, узгодження, відношення обставинні;

г) за будовою – просте, зв'язок підрядний, прилягання, відношення атрибутивні.

Тема № 12. МОВИ СВІТУ: КЛАСИФІКАЦІЇ

1. Генеалогічна класифікація мов створена на основі

а) структурного методу;

б) зіставного методу;

в) описового методу;

г) порівняльно-історичного методу.

2. Слов'янські мови належать до сім'ї

- а) індоєвропейської;
- б) фінно-угорської;
- в) тюркської;
- г) семіто-хамітської.

3. Латинь, старослов'янська мова, кашубська мова, полабська мова, санскрит, галльська мова – це

- а) мови однієї сім'ї;
- б) мертві мови;
- в) слов'янські мови;
- г) мови однієї мовної групи.

4. Мови, в яких у вираженні граматичних значень провідну роль відіграє флексія, називаються

- а) кореневі;
- б) аглютинативні;
- в) інкорпоруєчі;
- г) флективні.

5. Знайдіть зайву мову з ряду мов: *англійська, німецька, іспанська, голландська, ісландська, норвезька*

- а) німецька;
- б) іспанська;
- в) ісландська;
- г) норвезька.

6. До якої сім'ї належить арабська мова?

- а) індоєвропейська сім'я;
- б) австронезійська сім'я;
- в) семіто-хамітська сім'я;
- г) тюркська сім'я.

7. До якої сім'ї належить естонська мова?

- а) індоєвропейська сім'я;
- б) угро-фінська;
- в) семіто-хамітська сім'я;
- г) тюркська сім'я.

8. До якої сім'ї належить турецька мова?

- а) індоєвропейська сім'я;
- б) австронезійська сім'я;
- в) семіто-хамітська сім'я;
- г) тюркська сім'я.

9. Куди належать датська, ісландська, норвезька, шведська мови?

- а) слов'янська група індоєвропейської сім'ї;
- б) романська група індоєвропейської сім'ї;
- в) германська група індоєвропейської сім'ї;
- г) іранська група індоєвропейської сім'ї.

10. Куди належать литовська, латвійська і мертва пруська мови?

- а) слов'янська група індоєвропейської сім'ї;
- б) романська група індоєвропейської сім'ї;
- в) германська група індоєвропейської сім'ї;
- г) балтійська група індоєвропейської сім'ї.

11. Які мови серед названих виділяють в окремі сім'ї?

- а) японська, корейська, ряд мов американських індіанців;
- б) індонезійська, яванська та ін.;
- в) ісландська, норвезька, шведська.

12. На якому місці за поширеністю у світі українська мова?

- а) на п'ятому;
- б) на десятому;
- в) на сімнадцятому;
- г) на тридцятому.

13. Типологічне мовознавство вивчає

- а) структуру мов та їхнє походження;
- б) наявні генетичні зв'язки між мовами з метою створення типологічної класифікації мов;
- в) ступінь структурної близькості або розбіжності мов незалежно від наявності чи відсутності генетичних зв'язків між ними;
- г) ступінь структурної близькості або розбіжності мов залежно від наявності чи відсутності генетичних зв'язків між ними.

14. Уперше типологічну класифікацію розробили й обґрунтували

- а) Фрідріх Шлегель, Август-Вільгельм Шлегель;
- б) Еміль Бенвеніст, Фердинанд де Соссюр;
- в) Вільгельм фон Гумбольдт, Франц Містелі;
- г) Франц-Ніколаус Фінк, Джозеф Грінберг.

15. Вільгельм фон Гумбольдт доповнив типологічну класифікацію

- а) флективною мовою;
- б) кореневою мовою;
- в) аглютинативною мовою;
- г) інкорпорууючою мовою.

16. Не мають афіксів і граматичні значення виражають способом прилягання одних слів до інших або за допомогою службових слів

- а) флективні мови;
- б) кореневі мови;
- в) аглютинативні мови;
- г) інкорпоруючі мови.

17. Граматичні значення виражаються особливими афіксами-приклеями

- а) у флективних мовах;
- б) у корневих мовах;
- в) в аглютинативних мовах;
- г) в інкорпоруючих мовах.

18. Речення нагадують складні слова

- а) у флективних мовах;
- б) у корневих мовах;
- в) в аглютинативних мовах;
- г) в інкорпоруючих мовах.

19. Закінчення є визначальним щодо вираження граматичних значень

- а) у флективних мовах;
- б) у корневих мовах;
- в) в аглютинативних мовах;
- г) в інкорпоруючих мовах.

20. Писемна давньокитайська і в'єтнамська є класичним зразком

- а) флективних мов;
- б) корневих мов;
- в) аглютинативних мов;
- г) інкорпоруючих мов.

21. У котрому варіанті неправильне твердження?

- а) Афікси-приклеї в аглютинативних мовах позначають час, особу, число, спосіб, відмінок та інші граматичні значення;
- б) Кожен із афіксів-приклеї в аглютинативних мовах має тільки одне суворо визначене значення;
- в) Приклеї в аглютинативних мовах суто механічно приєднуються (приклеюються) до слова-основи;
- г) В аглютинативних мовах афікси розташовуються в порядку за принципом: від афіксів із конкретним і вузьким значенням до афіксів із широким значенням.

22. До аглютинативних мов не належать

- а) усі тюркські, фінно-угорські мови;
- б) ескімоська, грузинська мови;

- в) мови індіанців Північної Америки;
- г) японська, корейська мови.

23. До інкорпоруючих мов належать
- а) усі тюркські, фінно-угорські мови;
 - б) ескімоська, грузинська мови;
 - в) мови індіанців Північної Америки;
 - г) чукотська, ітельменська, коряцька мови.

24. До флективних мов належать
- а) усі тюркські, фінно-угорські мови;
 - б) індоєвропейські й семіто-хамітські мови;
 - в) мови індіанців Північної Америки;
 - г) чукотська, ітельменська, коряцька мови.

25. У котрому варіанті неправильне твердження?
- а) чистих типів мов не існує;
 - б) історичним розвитком мови може змінюватися її тип;
 - в) флективні мови поділяють на синтетичні та аналітичні;
 - г) флективні мови називають полісинтетичними.

26. Фузійними мовами називають
- а) флективні;
 - б) кореневі;
 - в) ізолюючі;
 - г) інкорпоруючі.

27. Ізолюючими мовами називають
- а) флективні;
 - б) кореневі;
 - в) аглютинативні;
 - г) інкорпоруючі.

28. Полісинтетичними мовами називають
- а) флективні;
 - б) кореневі;
 - в) ізолюючі;
 - г) інкорпоруючі.

29. Генеалогічна класифікація базується на
- а) порівняльно-історичному методі;
 - б) зіставному методі;
 - в) структурному методі;
 - г) описовому методі.

30. У котрому варіанті правильне твердження?

- а) генеалогічна класифікація базується на зіставному методі;
- б) мета порівняльно-історичного методу полягає у встановленні спорідненості мов, їх спільного походження шляхом порівняння слів, звуків і граматичних форм;
- в) допомагає реконструювати слова і граматичні значення в мові-предку структурний метод;
- г) встановлює закономірності у зміні слів, звуків і граматичних форм після розходження мов зіставний метод.

31. Найчисленнішою є

- а) тюркська мовна сім'я;
- б) індоевропейська мовна сім'я;
- в) афразійська мовна сім'я;
- г) кавказька мовна сім'я.

32. Гінді, урду, бенгалі, панджабі, сіндхі – мови, які належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) індійської групи;
- г) тохарської групи.

33. У котрому варіанті неправильне твердження?

- а) до індійських мов належать також такі живі мови, як санскрит, палі, пракрити;
- б) санскрит – одна з основних давньоіндійських мов, яка функціонувала з I тисячоліття до н.е. в Північній Індії;
- в) на початкових етапах виробились літературні норми санскриту і вона стала престижною як літературна "божественна" мова;
- г) санскрит – мова стародавніх священних книг «Махабхарата» і «Рамаяна».

34. Перська, таджицька, афганська, курдська, осетинська, мертві давньоперська, скіфська – мови, які належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) індійської групи;
- г) тохарської групи.

35. Литовська, латиська і мертва прусська мови належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) індійської групи;
- г) балтійської групи.

36. Виділяють такі три підгрупи слов'янських мов:

- а) східну, західну, південну;
- б) східну, західну, північну;
- в) південно-східну, південно-західну, південну;
- г) північно-східну, північно-західну, південну.

37. Українська, російська та білоруська мови належать до

- а) південно-східної підгрупи слов'янської групи;
- б) східної підгрупи слов'янської групи;
- в) південної підгрупи слов'янської групи;
- г) західної підгрупи слов'янської групи.

38. Польська, чеська, словацька, кашубська, лужицька і мертва полабська мови належать до

- а) південно-східної підгрупи слов'янської групи;
- б) східної підгрупи слов'янської групи;
- в) південної підгрупи слов'янської групи;
- г) західної підгрупи слов'янської групи.

39. Болгарська, македонська, сербська, словенська і мертва старослов'янська мови належать до

- а) південно-східної підгрупи слов'янської групи;
- б) східної підгрупи слов'янської групи;
- в) південної підгрупи слов'янської групи;
- г) західної підгрупи слов'янської групи.

40. Датська, шведська, норвезька, ісландська і фарерська мови належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

41. Англійська, голландська, фламандська, фризька, німецька мови та їдиш належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

42. Французька, італійська, ретороманська та сардинська мови належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

43. Іспанська, португальська, каталонська та провансальська мови належать до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

44. Румунська мова належить до

- а) романської групи;
- б) іранської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

45. Ірландська, шотландська і мертва менська мови належать до

- а) романської групи;
- б) кельтської групи;
- в) германської групи;
- г) балтійської групи.

46. Арабська, давньоєврейська (іврит), арамейська, фінікійська мови належать до

- а) семітської групи;
- б) кельтської групи;
- в) тохарської групи;
- г) анатолійської групи.

47. Угорська, мансійська і хантійська мови належать до

- а) семітської групи;
- б) хантійської групи;
- в) тохарської групи;
- г) угорської групи.

48. Фінська, естонська, карельська мови належать до

- а) семітської групи;
- б) хантійської групи;
- в) тохарської групи;
- г) фінської групи.

49. Мертва старослов'янська мова належить до

- а) південно-східної підгрупи слов'янської групи;
- б) східної підгрупи слов'янської групи;
- в) південної підгрупи слов'янської групи;
- г) західної підгрупи слов'янської групи.

50. Англійська мова належить до
- а) романської групи;
 - б) германської групи;
 - в) анатолійської групи;
 - г) семітської групи.

ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ «ОСНОВИ ЛІНГВІСТИКИ»

Основна

1. Бевзенко С.П. Вступ до мовознавства: Короткий нарис. Київ: Вища школа, 2006.
2. Вступ до мовознавства: Підручник / [І.О. Голубовська, С.М. Лучканин, В.Ф. Чемес та ін.]; за ред. І.О. Голубовської. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 320 с.
3. Глушченко В.А., Ледняк Ю.В., Овчаренко В.М., Рябініна І.М. Мова як система: Навч. посібник. Київ, 2011. 132 с.
4. Дорошенко С.І. Загальне мовознавство: Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
5. Дорошенко С.І., Дудик П.С. Вступ до мовознавства. Київ: Вища школа, 1974.
6. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства. Київ–Одеса: Либідь, 1991.
7. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства: Підручник. 2-е вид., стер. Київ: Академія, 2009. 336 с.
8. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник. Київ: Академія, 2000.
9. Левицький А.Е., Сингаївська А.В., Славова Л.Л. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
10. Ющук І.П. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. Київ: Рута, 2000.

Додаткова

1. Безпояско О.К., Городенська К.Г. Морфеміка української мови. Київ, 1987.
2. Білецький А.О. Про мову і мовознавство. Київ: АртЕК, 1997.
3. Браїчевський М. Походження слов'янської писемності. Київ: КМ Академія, 2002.
4. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ, 1992.
5. Вихованець І.Р. Частина мови в семантико-граматичному аспекті. Київ, 1988.
6. Вступ до порівняльно-історичного вивчення слов'янських мов / за ред. О.С.Мельничука. Київ: Наукова думка, 1966.
7. Городенська К.Г. Онтологічні параметри граматичних категорій способу і часу. *Мовознавство*. 1997. № 1. С. 39–42.
8. Драчук В.С. Дорогами тисячоліть: Про що розповіли письмена. Київ: Веселка, 1978.
9. Жлуктенко Ю.О. Мовні контакти. Київ, 1966.
10. Жовтобрюх М.А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918–1941). Київ, 1991.
11. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Дрогобич: Відродження, 1992.
12. Истрин В.А. Возникновение и развитие письма. Москва, 1965.
13. Истрин В.А. 1100 лет славянской азбуки. Москва, 1963.
14. Калинович М.Я. Як виникла людська мова. Київ, 1946.
15. Карпенко Ю.О. Фонетика і фонологія сучасної української літературної мови. Одеса, 1996.

- 16.Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови. Київ, 1998.
- 17.Левицький В.В., Іваницька М.Л., Іваницький Р.В. Основи мовознавства: Навч. посіб. Чернівці: Рута, 2000.
- 18.Майборода А.В. Старослов'янська мова. Київ: Вища школа, 1975.
- 19.Мельничук О.С. Мова як суспільне явище і як предмет сучасного мовознавства. *Мовознавство*. 1997. № 1. С. 39–42.
- 20.Пархонюк Л. До проблеми сутності мови: деякі міркування й роздуми. *Дивослово*. 1996. № 11. С. 15–17.
- 21.Попович М.В. Мова як знакова система. Київ, 1965.
- 22.Перебийніс В.С. Кількісні та якісні характеристики фонем сучасної української літературної мови. Київ, 1970.
- 23.Прокопова Л.І. До питання теорії складу. *Мовознавство*. 1972. № 6.
- 24.Прокопова Л.І. Приголосні фонем сучасної української літературної мови: Експериментально-фонетичне дослідження. Київ: Вид-во КДУ, 1958.
- 25.Різник М.Г. Письмо і шрифт. Київ: Вища школа, 1978.
- 26.Росетті А. Вступ до фонетики. Київ: Вища школа, 1974.
- 27.Самійленко С.П. Природа, функції і сутність мови. *Українська мова і література в школі*. 1969. № 12; 1970. № 1.
- 28.Скрипник Л.Г. Фразеологія української мови. Київ, 1973.
- 29.Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика / за заг. ред. І.К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1969.
- 30.Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія / за заг. ред. І.К.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1969.
- 31.Тоцька Н.І. Голосні української мови. Київ: Вид-во КДУ, 1973.
- 32.Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія української мови. Київ: Знання, 2007.
- 33.Утевська Паола. Невмирущі знаки: Нариси. Київ: Веселка, 1981.
- 34.Черторизька Т.К. Основні проблеми сучасної соціолінгвістики. *Українська мова і література в школі*. 1984. № 9.

Збірники вправ і завдань

1. Доленко М.Т. Вступ до мовознавства: Збірник вправ і завдань. Київ: Вища школа, 1975.
2. Донець Л.С., Мацько Л.І. Вступ до мовознавства: Практикум. Київ, 1989.
3. Жуйкова М.В. Лінгвістичні задачі: метод. посіб. до курсу «Вступ до мовознавства». Луцьк: Вежа, 2000. 36 с.
4. Пена Л. Вступ до мовознавства: зб. тестів: [вид. 2-е, доп.]. Івано-Франківськ: Вид. Третяк І.Я., 2009. 79 с.

Довідкова література

1. Бацевич Ф.С. Вступ до лінгвістичної генології: навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 248 с. (Альма-матер). Бібліогр.: с. 237–247.
2. Білецький А.О. Про мову і мовознавство: навч. посіб. для студ. філол. спец. ВНЗ. Київ: АртЕк, 1996. 224 с.

3. Булатецька Л.І. Лінгвістичні теорії, функції, універсалії. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки* / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2010. № 9: *Філологічні науки: Мовознавство*. С. 167–172.
4. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ, 1985.
5. Єрмоленко С.Я., Бибики С.П., Тодор О.Г. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С.Я.Єрмоленко. Київ, 2001.
6. Ковалик І. Мова і мовлення та форми їх існування. *Питання українського і слов'янського мовознавства*: вибр. пр.; Львів. нац. ун-т імені Івана Франка, Прикарпат. нац. ун-т імені Василя Стефаника. Львів; Івано-Франківськ, 2008. Ч. 2. С. 116–126.
7. Кротевич Є.В., Родзевич Н.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ, 1957.
8. Левицький Ю.М. Мови світу: Енциклопедичний довідник. Львів, 1998.
9. Мала філологічна енциклопедія / укл.: О.І.Скопненко, Т.В.Цимбалюк. Київ: Довіра, 2007.
10. Мізін К.І. Нові напрями в українському мовознавстві: зіставна лінгвокультурологія. *Мовознавство*. 2012. № 6. С. 38–52.
11. Мова як система: навч. посіб.: для студ. ВНЗ / В.А. Глущенко, Ю.В. Ледняк, В.М. Овчаренко, І.М. Рябініна; М-во освіти і науки України, Слов'ян. держ. пед. ун-т. Київ: Центр учб. л-ри, 2011. 132 с. Бібліогр.: С. 127–129.
12. Перебийніс В. Ступені генетичної спорідненості української мови з іншими мовами: статистичний зв'язок. *Українська мова*. 2012. № 3. С. 31–38.
13. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, Київ, 2006.
14. Українська мова. Енциклопедія. Київ: Вид-во “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 2000.
15. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний довідник. Київ, 1998.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Загальний сайт Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F4>.

Навчально-методичний посібник

Вероніка Баньої
Ольга Миголинець

ОСНОВИ ЛІНГВІСТИКИ

Підписано до друку 16.09.2022 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк різнографічний. Умовн. друк. арк. 4,3.
Наклад 100 прим. Замовлення №28.
Розтиражовано з готових оригінал-макетів
ФОП Роман О.І. м. Ужгород, пл. Ш.Петефі, 34/1
Тел.: 0509771656